

Универзитет у Крагујевцу
Факултет инжењерских наука
Број:01-1/2342
06. 07. 2018. године
Крагујевац

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број П_01-6481
Датум 06 ЈУЛ 2018
КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ
САВЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Поштовани,

у прилогу Вам достављамо Статут Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу на давање сагласности.

С поштовањем,

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Добрица Миловановић

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број II-01-648

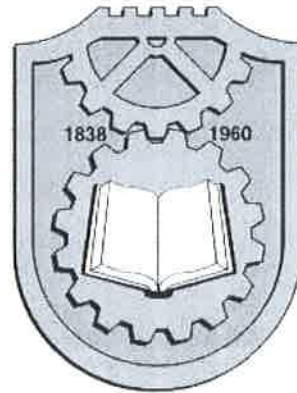
Датум 06 ЈУЛ 2018

**ФАКУЛТЕТ ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У
КРАГУЈЕВЦУ**

ФАКУЛТЕТ ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Бр. 01-1/2262

02.07.2018 год.
КРАГУЈЕВАЦ

**СТАТУТ
ФАКУЛТЕТА ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Крагујевац, 2018. године

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	7
НАЗИВ И СЕДИШТЕ ФАКУЛТЕТА	10
ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА.....	12
ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	14
ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА.....	14
Наставно-научна јединица	15
Катедра	15
Научноистраживачка јединица	16
Ненаставна јединица	17
СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	17
Студијски програм	17
Садржај студијског програма	17
Образовно-научна поља	18
Врсте и нивои студија.....	18
Обим студија.....	19
Студијски програм за стицање заједничке дипломе.....	20
План и програм реализације наставе	20
Завршни радови и дисертација	21
Усвајање и измене и допуне студијских програма	21
Језик студија.....	22
Школска година	22
СТУДЕНТИ	24
Упис.....	24
Конкурс	24
Број студената	25
Рангирање и упис кандидата	25

Права и обавезе студената	26
Правила студија	27
Статус студента	28
Преношење ЕПСБ бодова.....	28
Оцењивање	29
Испити	30
Приговор	32
Мировање права и обавеза студената	32
Дисциплинска одговорност студента	33
Заштита права студената.....	33
Престанак статуса студента	33
Докторске студије.....	34
Стручни, академски и научни називи	35
Почасни докторат	36
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	36
ИНОВАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ	37
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ НА ФАКУЛТЕТУ	38
ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	38
ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НА ДАЉИНУ	39
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊЕ	39
ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА	40
Наставно и ненаставно особље.....	40
Кодекс о академском интегритету и професионалној етици	41
Звања наставника и сарадника	41
Предавач ван радног односа	41
Политика запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Факултета..	42
Услови за избор наставника и сарадника Факултета	42
Услови за избор сарадника	42

Сарадник ван радног односа	45
Поступак за избор у звање наставника	46
Поступак за избор у звање сарадника.....	50
Гостујући професор	51
Професор по позиву	51
Професор емеритус	52
УСЛОВИ И ПОСТУПАК ЗА ИЗБОР ИСТРАЖИВАЧА	52
Звања истраживача	52
Поступак избора у истраживачка и научна звања	53
ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА ФАКУЛТЕТУ	55
Права и обавезе из радног односа	55
Права и обавезе наставника и сарадника	55
Рад на другим високошколским установама	57
Плаћено одсуство	57
Мировање радног односа и изборног периода	58
Престанак радног односа наставника	58
Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања.....	59
ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	60
Савет Факултета	60
Декан и продекани Факултета	65
Декански колегијум.....	69
Поступак избора и разрешења декана и продекана.....	69
Наставно-научно веће Факултета.....	75
Веће Катедре	78
Веће Института	79
Студентски парламент.....	80
Секретар Факултета	81

ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	82
Признавање страних високошколских исправа	82
ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	82
Евиденције	82
Заштита података из евиденције	83
Јединствени информациони систем просвете	83
Јединствени образовни број	84
Подаци у регистру акредитованих установа	85
Подаци у регистру акредитованих студијских програма	85
Подаци у евиденцијама о студентима	85
Подаци у регистру о студентима	86
Подаци у евиденцијама и регистру запослених у високошколским установама	87
Сврха обраде података	88
Коришћење података	88
Ажурирање и чување података	88
Заштита података из евиденције и регистара	89
Јавне исправе	89
Диплома и додатак дипломи	89
Оглашавање ништавним	90
Издавање јавне исправе	90
Замена јавне исправе	91
ОБАВЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ НА ФАКУЛТЕТУ	91
ПОСЛОВНА ТАЈНА	91
ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА	92
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА	93
Сопствени приходи	95

Школарина	95
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	96
Органи високошколске установе	96
Избори у звања.....	96
Упис на основне студије.....	96
Студенти	96
Стечени стручни, академски, односно научни називи.....	97
Јединствени образовни број.....	97
Лабораторије и Центри	97
Ступање на снагу	99

Мисија Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, као образовно- научне установе, је да уз максимално и стално иновирање наставних садржаја, примену савремених метода и техника едукације и кроз истраживачки процес образује стручњаке способне да одговоре изазовима на домаћем и међународном плану.

Улога Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу је и да осмисли, испита и развије иновације у области инжењерских односно техничких наука, као и да кроз трансфер остварених резултата у привреду помаже развој региона и шире.

Визија Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу је да се развије у модерну европску високошколску институцију признату по својим научним и научноистраживачким достигнућима и достигнућима свршених студената и последипломаца и да се као равноправни партнер укључи у европске образовне и истраживачке токове.

Мисија и визија треба да допринесу бржем укључивању Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу у светске научне и научноистраживачке трендове чиме се обезбеђује и велики допринос развоју Универзитета у Крагујевцу.

Полазећи од основе мисије и визије Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу на основу чланова 56. и 63. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017), на предлог Наставно-научног Већа Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу бр. 01 -1 / 1988-19 од 21.06.2018. године, Савет Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу на седници одржаној 02.07. 2018., донео је

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА

УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом се уређује делатност Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет), његова организација, начин рада, аутономија, управљање и руковођење, начин финансирања и друга питања од значаја за обављање делатности и рада високошколске установе.

Члан 2.

Делатност Факултета обавља се без политичког, верског и идеолошког утицаја и тежи стицању научно утемељеног објективног знања, уз поштовање различитих мишљења.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Члан 3.

Факултет има образовну и научну аутономију у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон).

Наставници и сарадници Факултета су независни и самостални у обављању наставе и научног рада, уз поштовање толеранције и објективности, у складу са универзитетском традицијом и Законом.

Факултет је аутономан у обављању своје делатности.

Простор Факултета је неповредив и у њега, у складу са Законом, не могу улазити припадници органа надлежног за унутрашње послове односно послове одбране без дозволе надлежног органа Факултета, осим у случају угрожавања опште сигурности, живота, телесног интегритета, здравља или имовине.

Рад Факултета је јаван. Јавност рада Факултета, његових органа и радних тела обезбеђује се могућношћу да представници средстава јавног информисања присуствују седницама органа и радних тела Факултета, давањем саопштења за јавност са одржаних седница и одржавањем конференција за штампу о активностима Факултета.

Органи Факултета могу да дају службена саопштења за штампу и друга средства јавног информисања. Текст службеног саопштења одобрава декан Факултета.

Јавност се може искључити само у случајевима предвиђеним Законом и одредбама овог Статута.

Изузетно одлуком органа Факултета може се утврдити, да седници, или делу седнице органа и радних тела, присуствују само његови чланови.

Члан 4.

Студенти имају право да се информишу о остваривању, организацији и начину извођења наставе и правилима студирања на Факултету.

Члан 5.

Факултет је образовна и научна установа са својством правног лица у саставу Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Универзитет) и има сва овлашћења у правном промету која му припадају по основу Устава Републике Србије, Закона и овог Статута.

Оснивач Факултета је Република Србија решењем Владе Народне Републике Србије бр. 552 од 1. октобра 1960. (Службени Гласник НР Србије бр. 42 од 15.10.1960.), којом је Машински факултет у Крагујевцу формиран као одељење Машинског факултета у Београду. Одлуком Скупштине Социјалистичке Републике Србије бр. PS 156 од 2.

децембра 1971. Машински факултет је прерастао у самосталан Машински факултет у Крагујевцу. Одлуком Владе Републике Србије о промени назива Факултета Службени гласник бр. 56/2011 Машински факултет је прерастао у Факултет инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу.

За своје обавезе Факултет одговара свим средствима којима располаже (потпуна одговорност).

Факултет је регистрован код Привредног суда у Крагујевцу под бројем Fi 117/11. Матични број Факултета је 07151314.

Факултет је добио дозволу за рад од Министарства просвете Републике Србије од 09.04.2009. године, број 612-00-2026/2008-12, по добијеном позитивном мишљењу Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-116/2008- 04 од 19.08.2008. године.

Члан 6.

Делатност Факултета је високо образовање и научноистраживачки рад у области техничко-технолошких наука и остале делатности, дефинисане Законом и овим Статутом.

У оквиру своје делатности Факултет организује студије и обавља друге послове утврђене овим Статутом, у складу са Законом.

Члан 7.

Факултет подстиче развој науке, остварује академске студијске програме, изводи студијске програме на даљину, изводи образовне курсеве у циљу образовања током читавог живота и друге облике студија за иновацију знања и стручног образовања и усавршавања, развија научноистраживачки и стручни рад у оквиру научних области за које је акредитован.

Члан 8.

Факултет је у обавези да остварује континуирано праћење, обезбеђење, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада студената.

Члан 9.

Средства за обављање делатности Факултет обезбеђује из средстава оснивача, школарине, пружањем услуга трећим лицима и осталих извора (пројекти, поклони, донације, спонзорства и др.).

Факултет користи непокретности које су у државној својини само за обављање делатности у складу са Законом и овим Статутом.

Непокретности из става 2. овог члана не могу се отуђивати.

Непокретности и друга имовина коју Факултет стекне на основу заоставштине, поклона и обављањем своје делатности својина су Факултета.

Члан 10.

Факултету су Законом утврђене академске слободе:

- 1) слобода научноистраживачког рада, укључујући слободу објављивања и јавног представљања научних резултата, уз поштовање права интелектуалне својине;
- 2) слобода избора метода интерпретације наставних садржаја.

На академском интегритету заснивају се: очување достојанства професије, унапређивање моралних вредности, заштита вредности знања и подизање свести о одговорности свих чланова академске заједнице и унапређење људских права и слобода.

НАЗИВ И СЕДИШТЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 11.

Назив Факултета је:

Факултет инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу.

Факултет делује и послује под својим пуним називом.

У кореспонденцији са иностранством, назив може да се исписује и на енглеском језику и гласи: University of Kragujevac, Faculty of Engineering.

Члан 12.

Седиште Факултета је у Крагујевцу, улица Сестре Јањић бр. 6.

Факултет може да обавља делатност ван седишта и у иностранству, уз претходну сагласност Савета Универзитета.

Одлуку о статусној промени, промени назива и седишта Факултета доноси Савет Универзитета двотрећинском већином.

Члан 13.

Факултет има свој амблем.

Амблем Факултета утврђује Савет Факултета.

Члан 14.

Факултет има печат и штамбиљ.

Печат је округлог облика пречника 48 мм, са ћириличким натписима по обиму: Република Србија по првом кругу, Универзитет у Крагујевцу по другом кругу

и Факултет инжењерских наука по трећем кругу. У средини печата је грб Републике Србије испод кога стоји Крагујевац .

Печатом се оверавају јавне исправе које издаје Факултет.

Печат из става 1. овог члана поверава се секретару Факултета на чување и правилну употребу.

Штамбиљ је правоугаоног облика са ћириличким натписом: "Универзитет у Крагујевцу Факултет инжењерских наука", са местом за уношење броја и датума.

Штамбиљ служи за пријем и отпрему поште и деловодне сврхе.

Факултет има штамбиљ са одговарајућим текстом за упис односно испис студената на студије и упис зимског односно летњег семестра.

Начин коришћења и употребе печата и штамбиља уређује се посебним упутством.

Члан 15.

Факултет, поред печата из члана 14. овог Статута, има и посебне печате округлог облика, на ћириличком писму, са следећим натписом по обиму: Универзитет у Крагујевцу, Факултет инжењерских наука, Крагујевац и има бројну ознаку од 1 до 7. У средини печата је амблем Факултета.

Печати из става 1. овога члана поверавају се на чување и правилну употребу следећим организационим јединицама Факултета и то:

- велики и мали печат означен бројем "1", Служби за опште, правне и кадровске послове;
- велики и мали печат означен бројем "2", Служби за рачуноводство и финансијске послове;
- велики и мали печат означен бројем "3", Служби за студентске послове;
- велики и мали печат означен бројем "4", Библиотеци;
- велики и мали печат означен бројем "5", Центру за техничку исправност возила;
- велики и мали печат означен бројем "6", Центру за теротехнологију и
- велики и мали печат означен бројем "7", Центру за безбедност саобраћаја.

Правила и начин чувања печата уређују се посебним упутством.

Члан 16.

Факултет има свој Дан, који се утврђује посебно одлуком Савета Факултета.

На Дан Факултета одају се признања и додељују награде заслужним појединцима, привредним субјектима и установама, као и запосленима и студентима за остварене резултате у наставно-научном раду, развоју Факултета и постигнути успех у студирању.

Врста признања и награда утврђују се одлуком Савета Факултета.

ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 17.

Факултет је образовно-научна установа која:

- 1) изводи основне академске студије;
- 2) изводи мастер академске студије;
- 3) изводи докторске академске студије;
- 4) изводи и остале врсте студија у складу са дозволом за рад;
- 5) спроводи законску процедуру у циљу стицања научног назив доктора наука;
- 6) припрема и реализује семинаре стручног образовања и усавршавања и организује стручне и научне скупове;
- 7) обавља основна, примењена и развојна истраживања и истраживања која су из домена образовне делатности;
- 8) реализује пројекте, студије, експертизе, техничку документацију и израђује прототипове алата, машина, уређаја и постројења;
- 9) ради прединвестиционе и инвестиционе студије и елаборате;
- 10) припрема и реализује обуке за преквалификацију незапослених лица, као и вишкова запослених;
- 11) ствара и уводи нове производе, технолошке процесе и постројења у индустријску производњу;
- 12) обавља техничке контроле, испитивања и атестирања возила, машина, склопова, машинских елемената и конструкција, као и индустријских постројења, инсталација, склоништа и других заштитних објеката;
- 13) појединачно или малосеријски производи машинске, електро-машинске и друге конструкционе елементе, склопове, машине, уређаје и опрему;
- 14) пружа консултантске услуге у области увођења и унапређења система квалитета, информационог инжењеринга, индустријског менаџмента, индустријског инжењеринга итд.;
- 15) издаје књиге, часописе и друге публикације;
- 16) стара се о подизању научног и наставног подмлатка;
- 17) врши вештачења у судским споровима;
- 18) пружа услуге трећим лицима;
- 19) обавља послове и задатке сертификације, испитивања производа, контроле усаглашености или техничког надзора;
- 20) обавља послове испитивања и прегледа мерне технике;
- 21) обавља и све друге послове у оквиру Закона и овог Статута.

Члан 18.

Факултет остварује своју делатност према класификацији делатности, разврстаним као:

- високо образовање - шифра 85.42;
- остало образовање - шифра 85.59;
- помоћне образовне делатности - шифра 85.60;
- истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама - шифра 72.1;
- инжењерске делатности и техничко саветовање - шифра 71.12;
- техничко испитивање и анализе - шифра 71.2;
- услуге припреме за штампу - шифра 18.13;
- умножавање снимљених записа - шифра 18.20;
- издавање осталих софтвера - шифра 58.29;
- издавање књига, часописа и друге издавачке делатности - шифра 58.11;
- издавање именика и адресара - шифра 58.12;
- издавање новина - шифра 58.13;
- издавање часописа и периодичних издања - шифра 58.14;
- остала издавачка делатност - шифра 58.19;
- рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности - шифра 62;
- информационе услужне делатности - шифра 63;
- делатност библиотека и архива - шифра 91.01;
- остале стручне, научне и техничке делатности - шифра 74.90.
- производња металних производа - шифра 25

Члан 19.

Факултет остварује сарадњу са:

- одговарајућим домаћим, образовним и научним установама;
- Српском академијом наука и стручним удружењима;
- одговарајућим страним, образовним и научним установама, академијама наука и стручним удружењима и
- привредним субјектима, установама и државним органима као корисницима услуга Факултета.

Члан 20.

Ради унапређења својих основних делатности Факултет преузима активности у циљу:

- сталног усавршавања наставника и сарадника;
- учешћа наставника и сарадника на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству;
- укључивања наставника и научника из других домаћих и страних образовно-научних установа у рад на Факултету и
- обезбеђење и оспособљавање наставног и научног подмлатка Факултета.

ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 21.

Факултет заступа и представља декан Факултета без ограничења.

Декан организује и води послове Факултета, заступа Факултет, стара се о законитости рада Факултета и одговара за законитост рада Факултета.

У одсуству декана, Факултет заступа и представља један од продекана кога декан одреди и овласти.

Члан 22.

Декан се потписује као законски заступник Факултета.

Овлашћења заступања Факултета, декан може пренети на друга лица путем генералних и специјалних пуномоћја. Приликом давања пуномоћја одређује се садржај, обим и време трајања пуномоћја.

Пуномоћја се дају у писменој форми и не могу се преносити на трећа лица.

Декан може посебним актом овластити продекана и секретара Факултета да потписују уговоре, новчана документа и друге акте у складу са прописима и овим Статутом.

За прекорачење овлашћења заступник Факултета одговара дисциплински и материјално.

Одговорност из става 4. овог члана утврђује се у складу са законским прописима и општим актима Факултета.

ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 23.

Организационе јединице Факултета су:

- Наставно-научна јединица;
- Научноистраживачка јединица;
- Ненаставна јединица;

Факултет може, на предлог Наставно-научног већа и декана Факултета, одлуком Савета Факултета, формирати и друге организационе јединице.

На Факултету могу да се формирају централизоване организационе јединице од општег интереса (центри, технолошки инкубатори, технолошки паркови, бирои). Одлуку о оснивању, укидању или издвајању ових организационих јединица доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Поступак и начина оснивања, укидања и рада Катедри, Лабораторија, Центара и других организационих делова Факултета регулише се посебним правилницима које доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Наставно-научна јединица

Члан 24.

Наставно-научна јединица бави се наставним и научним радом у циљу остваривања студијских програма на свим нивоима студија и свих облика истраживања.

Наставно-научну јединицу чине катедре.

Катедра представља основни облик организовања наставе и научноистраживачког рада.

Катедра се оснива за једну или више сродних ужих научних области на Факултету.

Катедра

Члан 25.

За организовање и извођење наставе Факултет има шест катедри и то су:

- 1) Катедра за производно машинство;
- 2) Катедра за моторна возила и моторе;
- 3) Катедра за машинске конструкције и механизацију;
- 4) Катедра за примењену механику и аутоматско управљање;
- 5) Катедра за енергетику и процесну технику и
- 6) Катедра за електротехнику;

Одлуку о оснивању нових катедри, или укидању постојећих, доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Члан 26.

Катедре Факултета формирају своје организационе јединице – лабораторије. Лабораторијама непосредно руководе управници.

Управника лабораторије именује и разрешава декан Факултета из реда наставника, на предлог надлежне катедре и Наставно-научног већа за период од три године.

Одлуку о оснивању или укидању лабораторија доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа. Елаборат о оснивању лабораторије подноси један или више наставника који су заинтересовани за оснивање лабораторије. У Елаборату је обавезно да

се наведу просторне могућности за оснивање Лабораторије као и опрема која ће се користити у раду лабораторије.

Елаборат о оснивању Лабораторије подноси се надлежној катедри на усвајање. Одлука Већа катедре и Елаборат о оснивању лабораторије подносе се на даље поступање Наставно-научном већу.

Научноистраживачка јединица

Члан 27.

Научноистраживачка јединица бави се научном, истраживачком, развојном, иновационом, стручном, образовном и издавачком делатношћу у области техничко-технолошких наука, израдом студија, експертиза, пројеката и друге техничке документације, пружањем услуга трећим лицима и другим пословима дефинисаним Законом и овим Статутом.

Научноистраживачку јединицу чине центри, удружени у Институт Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу.

Радам Института Факултета инжењерских наука координира продекан за научноистраживачки рад.

Стручни орган Института је Веће института.

Центри се формирају или укидају одлуком Савета Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Иницијативу за оснивање центра покрећу један или више наставника и уз иницијативу подносе Елаборат. У Елаборату је обавезно да се наведу просторне могућности за оснивање центра, опрема која ће се користити у раду центра, као и начин комерцијализације резултата рада центра.

Елаборат о оснивању центра подноси се надлежној Катедри на усвајање. Одлука Катедре и Елаборат о оснивању центра подносе се на даље поступање Наставно-научном већу.

Активности центара се финансирају из средстава које сами остварују.

Члан 28.

Центрима непосредно руководе управници.

Управника центра именује и разрешава декан Факултета, на предлог надлежне катедре и Наставно-научног већа.

За управника центра именује се наставник који је сарадник центра, који је афирмисан у научно-стручној области за коју је центар формиран, на период од три године.

Ненаставна јединица

Члан 29.

Ненаставну јединицу Факултета чине службе Факултета чији се називи и организација дефинишу Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Ненаставно особље чине лица која обављају административне и техничке послове.

Радам ненаставне јединице координира секретар Факултета.

СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Студијски програм

Члан 30.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

Садржај студијског програма

Члан 31.

Студијским програмом утврђују се:

- 1) назив и циљеви студијског програма;
- 2) врста студија;
- 3) исходи процеса учења у складу са Законом који утврђује национални оквир квалификација;
- 4) стручни, академски и научни назив;
- 5) услови за упис на студијски програм;
- 6) листа обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;
- 7) начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
- 8) бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ бодови);
- 9) бодовна вредност завршног рада, односно докторске дисертације, исказана у ЕСПБ бодовима;

- 10) предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
- 11) начин избора предмета из других студијских програма;
- 12) услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- 13) друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Образовно-научна поља

Члан 32.

Студијски програми на Факултету остварују се у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошке науке.

Факултет остварује и студијске програме у оквиру Интердисциплинарних, мултидисциплинарних, трансдисциплинарних (ИМТ) и двопредметних студија.

Врсте и нивои студија

Члан 33.

Делатност високог образовања на Факултету остварује се кроз академске студије на основу акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

На академским студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа.

Студије првог степена су:

- 1) основне академске студије, које се реализују у трајању од 3 године, у складу са акредитованим студијским програмом и
- 2) основне академске студије, које се реализују у трајању од 4 године, у складу са акредитованим студијским програмом.

Студије другог степена су:

- 1) мастер академске студије, које се реализују у трајању од 1 године, у складу са акредитованим студијским програмом и
- 2) мастер академске студије, које се реализују у трајању од 2 године у складу са акредитованим студијским програмом

Студије трећег степена су докторске академске студије у трајању од 3 године и реализују се у складу са акредитованим студијским програмом.

На Факултету се изводе студијски програми који су акредитовани и за које је добијена дозвола за рад.

Ради стручног оспособљавања лица са стеченим високим образовањем за укључивање у радни процес, изводи се кратки програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Обим студија

Члан 34.

Сваки предмет из студијског програма или кратког програма студија исказује се бројем одговарајућих ЕСПБ бодова, а обим програма изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује Факултет на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

Услови, начин организовања и вредновања добровољног рада уређује се општим актима Универзитета и Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године.

Основне академске студије имају од 180 до 240 ЕСПБ бодова. Мастер академске студије имају:

- 1) најмање 60 ЕСПБ бодова, када је претходно остварен обим основних академских студија од 240 ЕСПБ бодова;
- 2) најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим основних академских студија од 180 ЕСПБ бодова.

Студијски програми академских студија могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија.

Докторске студије имају најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним академским студијама.

Кратки програм студија може се реализовати у обиму од 30 до 60 ЕСПБ бодова.

Студијски програм за стицање заједничке дипломе

Члан 35.

Студијски програм за стицање заједничке дипломе јесте студијски програм који Факултет може организовати и изводити у сарадњи са другим високошколским установама које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм.

Студијски програм из става 1. овог члана може да се изводи када га усвоје надлежни органи високошколских установа које га организују.

План и програм реализације наставе

Члан 36.

Студије се реализују према плану и програму реализације наставе који, у складу са акредитационим документима, дозволом за рад Факултета, доноси Наставно-научно веће.

Планом и програмом реализације наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће реализовати наставу према студијском програму,
- места реализације наставе,
- почетак и завршетак, као и временски распоред реализације наставе,
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.),
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања,
- попис литературе за студије и полагање испита,
- могућност реализације наставе на страном језику,
- могућност реализације наставе на даљину,
- остале важне чињенице за уредну реализацију наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План и програм реализације наставе се објављује пре почетка наставе у семестру и доступан је јавности.

План и програм реализације наставе обавезно се објављује на интернет страници Факултета.

У оправданим разлозима промена плана реализације наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана реализације наставе објављује се на начин прописан у ставовима 4. и 5. овог члана.

Завршни радови и дисертација

Члан 37.

Студијским програмом основних студија може бити предвиђен завршни рад.

Студијски програм мастер академских студија садржи обавезу израде мастер рада.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија.

Број бодова којима се исказују завршни и мастер радови, односно завршни део студијског програма, улазе у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Начин и поступак припреме и одбране завршног и мастер рада, уређује се Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Усвајање и измене и дојуне студијских програма

Члан 38.

Предлоге студијских програма студија сва три степена утврђује Наставно-научно веће.

Студијске програме усваја Сенат Универзитета.

Члан 39.

Наставни програм за наставне предмете, дефинисане студијским програмима, усваја Наставно-научно веће, на предлог надлежне катедре.

Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај, облици наставе и начин провере знања студената.

Наставно-научно веће, на предлог надлежне катедре, утврђује за сваки наставни предмет из студијског програма уџбеник, скрипту и другу литературу.

Студијски програми и програми наставних предмета трајно се чувају у архиви Факултета.

Студијски програми студија првог, другог и трећег степена објављују се у посебној публикацији.

У утврђивању студијских програма Факултет сарађује са другим високошколским и научним установама, државним органима и организацијама за које образује кадрове.

Члан 40.

Факултет повремено разматра садржај студијских програма ради њиховог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке.

Факултет врши измену и допуну студијског програма по поступку прописаном за доношење новог студијског програма. Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а који врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке, не сматрају се новим студијским програмом. О измени, односно допуни студијског програма Факултет обавештава Министарство у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

Језик студија

Члан 41.

Факултет организује и изводи студије на српском језику.

Факултет може организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану докторске дисертације на страном језику уколико је такав програм акредитован.

Посебан услов за организовање и извођење студија, односно појединих делова студија, као и организовање израде и одбране докторске дисертације из става 2. овог члана јесте знање страног језика.

Проверу знања језика врши посебна комисија, најкасније 24 часа пре полагања пријемног испита. Декан решењем именује Комисију која се састоји од најмање три наставника која су најмање у звању наставника страног језика.

Провера знања језика не врши се уколико је лице завршило одговарајуће студије на акредитованом филолошком факултету или је на том језику стекло потребан степен образовања за упис студија.

Страни држављанин, уписан на студије на овом Факултету, може у току студија прећи на студијски програм који се изводи на српском језику, након провере знања српског језика.

Факултет може за студенте са хендикепом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на гестовном језику.

Школска година

Члан 42.

Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година се дели на два семестра: зимски и летњи, од којих сваки траје 15 недеља.

Почетак и крај зимског и летњег семестра, као и трајање летњег распуста, ближе се уређује Планом годишњих активности Факултета који доноси Наставно-научно веће.

Обавезе Факултета у погледу начина организовања и времена одржавања облика студија, као и обавеза да у складу са својим могућностима обезбеди услове за студенте са инвалидитетом уређују се Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Факултет је дужан да организује предавања и друге облике наставе за све студенте, изузев код остваривања студијског програма на даљину.

Настава се организује и изводи у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Факултет може да организује део наставе и ван седишта, ако се ради о настави из предмета чији карактер то захтева, а у складу са акредитацијом.

У оквиру основних и мастер академских студија Факултет може организовати студентску праксу, као део студијског програма или кроз ваннаставне активности.

Факултет може да организује студије уз рад за студенте који су запослени или који из другог разлога нису у могућности да редовно прате наставу у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Ближи услови и начини остваривања студијског програма на даљину уређују се Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Факултет је дужан да у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија, на одговарајући начин, тачно и благовремено информира студенте о начину, времену и месту одржавања наставе, циљевима, методама и садржајима наставе, о садржајима, методама, критеријумима и мерилима испитивања, о начину обезбеђивања јавности на испиту и начину остваривања увида у резултате, као и о другим питањима од значаја за студенте.

Члан 43.

Настава за студенте остварује се у облику предавања, вежби, семинара, научног и менторског рада, дискусионих састанака, консултација, научних и стручних екскурзија у земљи и иностранству, стручне праксе и других облика образовно-научног рада погодних за остварење наставе.

СТУДЕНТИ

Упис

Члан 44.

На акредитоване студијске програме које Факултет организује, могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Страни држављанин може се уписати на студијске програме из става 1. овог члана под истим условима као и домаћи држављанин у погледу претходног образовања.

Лице се може уписати на студијске програме из става 1. овог члана ако познаје језик на коме се изводи настава.

Проверу знања српског језика, најкасније 24 часа пре полагања пријемног испита, врши посебна комисија од 3 члана формирана одлуком декана Факултета. Провера знања српског језика се не обавља уколико кандидат поседује уверење надлежног органа или установе о познавању српског језика.

Лице које се упише на студијске програме из става 1. овог члана стиче статус студента.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или студента који се сам финансира.

Страни држављанин се уписује у својству студента који плаћа школарину на основним, мастер и докторским студијама, осим ако међудржавним споразумом није другачије одређено.

Страни држављанин може се уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Конкурс

Члан 45.

Универзитет расписује заједнички конкурс за упис студената у прву годину студија.

Универзитет расписује заједнички конкурс за упис на студије (у даљем тексту: конкурс) које се организују на факултетима у саставу Универзитета.

Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Конкурс се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године

Број студената

Члан 46.

Универзитет утврђује број студената који се уписује на студијске програме које се организују на Факултету, а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Утврђивање броја студената из става 1. овог члана врши се на предлог Факултета, у складу са Статутом Универзитета.

Предлог из става 2. овог члана утврђује Наставно–научно веће.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма који се финансира из буџета, доноси Влада Србије, по прибављеном мишљењу Универзитета и Националног савета, најкасније два месеца пре расписивања конкурса.

У наредним годинама студија, број студената из става 4. овог члана Факултет може повећати за највише 20% у односу на претходну годину, у складу са одлуком Наставно–научног већа.

Рангирање и упис кандидата

Члан 47.

Факултет, у складу са Законом и овим Статутом, уписује кандидате уз признавање опште, односно стручне матуре за упис на студије првог степена.

Факултет, Правилником о режиму основних и мастер академских студија, утврђује критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Факултет уписује под условима из ставова 1-3. овог члана и кандидате који су завршили међународно признату матуру (International Baccalaureate Diploma Programme и др.).

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи из става 3. овог члана рангиран у оквиру броја студената из члана 46 став 4 овог Статута.

Студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе, лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са Законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета.

Право из става 6. овог члана остварује се на лични захтев.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општим актом и конкурсом Универзитета.

Стручно упутство о упису кандидата на Факултет, упису по афирмативним мерама и другим питањима од значаја за упис, доноси министар.

За спровођење конкурса ректор формира Централну универзитетску комисију за упис и на предлог декана Факултета формира комисију за упис на Факултету.

Члан 48.

Лице које је у иностранству стекло средње образовање у четворогодишњем трајању, односно високо образовање, пре пријављивања на конкурс за упис у прву годину студија мора да нострификује сведочанство стечено у иностранству, односно диплому.

Члан 49.

Кандидати који су стекли право на упис, приликом уписивања, достављају оригинална документа одређена конкурсом.

Права и обавезе студената

Члан 50.

Уписом на Факултет стиче се статус студента. Статус студента доказује се индексом.

Студент Факултета има права и обавезе утврђене Законом, општим актима Универзитета, овим Статутом и општим актима Факултета.

Студент има право:

- 1) на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање,
- 2) на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије,
- 3) на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом,
- 4) на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења,
- 5) на повластице, које произлазе из статуса студента,
- 6) на подједнако квалитетне услове студија за све студенте,
- 7) на различитост и заштиту од дискриминације,
- 8) на поштовање личности, достојанства, части и угледа,
- 9) да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета,

Студент је дужан да:

- 1) испуњава наставне и предиспитне обавезе,
- 2) поштује опште акте Факултета и Универзитета,
- 3) поштује права запослених и других студената на Факултету,
- 4) учествује у доношењу одлука у складу са Законом.

Студент има право на жалбу, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 3. тачке 1-3 овог члана.

Гостујући студент је студент другог универзитета који уписује делове студијског програма на Факултету у складу са уговором између Универзитета и тог другог универзитета о признавању ЕСПБ бодова.

Права и обавезе гостујућег студента на Факултету и друга питања уређују се уговором.

Члан 51.

Жалба се подноси декану Факултета у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан Факултета одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

Правила студија

Члан 52.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студирања.

Студент који се финансира из буџета, при упису одговарајуће године студија, опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира, при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад, при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Факултет утврђује услове за упис наредне године студија Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Студент који се сам финансира, плаћа део школарине обрачунат према предметима за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Правила студија ближе се уређују Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Статус студенца

Члан 53.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана, обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савладавању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана, у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Преношење ЕПСБ бодова

Члан 54.

Између различитих студијских програма, у оквиру истог степена и врсте студија може се вршити преношење ЕСПБ бодова.

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се општим актом Универзитета, односно споразумом високошколских установа.

Студент другог техничког или сродног факултета има право да пређе и да настави студије на овом Факултету, а студент овог Факултета има право да промени студијски програм или модул.

Студент који је започео студије у иностранству може наставити студије на Факултету након што му се признају одговарајуће године студија, семестри, положени испити и извршене друге обавезе сагласно овом Статуту.

Студент из става 1. и 2. овог члана обавезан је да положи разлику испита утврђену решењем декана Факултета између студијског програма са кога долази и студијског програма на који прелази.

Члан 55.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

Оцењивање

Члан 56.

Успешност студента у савладавању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима а оцена се утврђује на завршном испиту.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.

Наставник је обавезан да приликом одређивања успеха студента на испиту, узме у обзир остварене поене стечене у извршавању предиспитних обавеза.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 до 10, према следећој скали: од 51 до 60 поена оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена, оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена оцена 10 (десет).

Оцену на испиту даје наставник, односно испитна комисија. Оцена се уписује у индекс, записник о полагању испита и матичну књигу студената. Оцена 5 (пет) се не уписује у индекс и матичну књигу студената.

На оцену добијену на испиту, студент има право приговора у складу са одредбама Закона и овим Статутом.

Ближи услови оцењивања дефинишу се Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Испити

Члан 57.

Испит је јединствен и полаже се само усмено, само писмено или писмено и усмено или практично.

Испит се полаже у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Одредба претходног става односи се и на извођење студијског програма на даљину с тим да за студента страног држављанина Факултет може да омогући и полагање испита преко електронских комуникација под условом да применом одговарајућих техничких решења обезбеди контролу идентификације и рада студента. Ближе услове и начин полагања испита преко електронских комуникација уређују се стандардом за акредитацију студијског програма на даљину.

Факултет може организовати полагање испита ван седишта, ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години, на једном од језика на којима се настава изводила.

Испит је јаван и полаже се пред предметним наставником или испитном комисијом, у учионици Факултета.

Истог дана студент може полагати само један испит.

Уколико постоје услови, студент пре приступања полагању испита извлачи име испитивача.

Резултати предиспитних обавеза, односно испита се јавно објављују (сајт Факултета, moodle portal Факултета).

Ближи услови полагања испита дефинишу се општим актом Факултета.

Члан 58.

Факултет организује испите у редовним испитним роковима и то:

- јануарски испитни рок у периоду од 15.01. до 10.02.
- фебруарски испитни рок у периоду од 01.02. до 28.02.
- јунски испитни рок у периоду од 15.6. до 31.6.
- августовски испитни рок у периоду од 20.8. до 31.08.

- септембарски испитни рок у периоду од 01.09. до 30.09.

Факултет може на основу одлуке декана Факултет да организује испите и у ванредним испитним роковима:

- априлски испитни рок у периоду од 20.04. до 30.04.
- јулски испитни рок у периоду од 01.07. до 10.07.
- октобарски испитни рок у периоду од 01.10. до 10.10.

Почетак и трајање сваког испитног рока одлуком одређује декан Факултета.

После три неуспела полагања истог испита, студент може тражити да полаже испит пред комисијом.

Студент са хендикепом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, односно на одговарајућем гестовном језику.

Члан 59.

Наставник је дужан да у оквиру предавања упозна студенте са испитним питањима.

Испитна питања морају бити доступна студентима најкасније 15 дана пре испитног рока.

Уколико се део испита или испит полаже у форми теста, наставник је дужан да упозна студенте са базом питања.

Студенти спремају и полажу испите на основу уџбеника и друге литературе и материјала који су верификовани одлуком Наставно-научног већа.

Ако наставник поступи супротно ставовима 1., 2., 3. и 4. овог члана, студент има право жалбе сходно члановима 50. и 51. овог Статута.

Члан 60.

Наставник-испитивач, односно члан испитне комисије, изузима се од испита ако је са студентом у крвном сродству у правој линији, ако је брачни друг студента или ванбрачни партнер или ако са њим остварује трајнију заједницу живота, као и ако са студентом живи у заједничком домаћинству. У том случају испит спроводе остали наставници-испитивачи, који су ангажовани на предмету (на основу књиге предмета), а ако нема других наставника декан Факултета одређује другог испитивача или члана испитне комисије на предлог надлежне катедре Факултета.

Наставник-испитивач је дужан да одмах по сазнању за чињенице из става 1. овог члана о томе обавести писменим путем декана Факултета.

Наставник може да тражи сопствено изузеће ако је студент код њега неуспешно полагао испит три пута.

Пре полагања испита, захтев за изузеће подноси наставник-испитивач, члан испитне комисије или студент који полаже испит.

О захтеву за изузеће наставника-испитивача, односно члана испитне комисије одлучује декан, а о захтеву за изузеће декана као наставника-испитивача, односно члана испитне комисије, одлучује Наставно-научно веће.

Приговор

Члан 61.

Студент има право да декану Факултета поднесе приговор на добијену оцену, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Факултета, у року од 36 часова од добијања оцене.

Нерадни дани Факултета не рачунају се у рок за подношење приговора.

Декан Факултета у року од 24 часа од добијања приговора, у складу са одредбама овог Статута, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана, пред комисијом, коју образује декан, а коју чине наставници сродних предмета.

Наставник, код кога је студент полагао испит, обавезно мора да буде члан комисије.

Мировање права и обавеза студената

Члан 62.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају: теже болести, упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци, одслужења и дослужења војног рока, неге детета до годину дана живота, и посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота, студенткињи за време одржавања трудноће и у другим случајевима у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Студент, коме мирују права и обавезе, има право да полаже испите из наставних предмета из којих је испунио предиспитне обавезе утврђене наставним програмом.

Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испите због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Дисциплинска одговорност студената

Члан 63.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.

Заштита права студената

Члан 64.

Студент има право да поднесе приговор декану Факултета:

- на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом или овим Статутом или ако је незадовољан оценом, а предметни наставник одбије да је поништи,
- на акт којим му није одобрен упис у наредну годину студија, а сматра да акт није донет у складу са Законом или овим Статутом.

Поступак по приговору регулише се члановима 50, и 51 овог Статута.

Ако декан усвоји приговор студента из става 1. алинеја 1. овог члана, поступаће сходно одредбама члана 61. овог Статута.

Члан 65.

Студент има право да поднесе пријаву декану Факултета у случају непримерног понашања запосленог особља на Факултету, у року од 15 дана од дана наступања случаја.

Декан је дужан да пријаву размотри и о њој одлучи у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Престанак статуса студената

Члан 66.

Статус студента престаје у случају:

- 1) исписивања са студија,
- 2) завршетка студија,
- 3) неуписивања школске године,

- 4) кад не заврши студије до истека рока, који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, осим у случају студија уз рад,
- 5) изрицања дисциплинске мере искључења са студија на Факултету.

Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте, задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Члан 67.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија у складу са Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

Члан 68.

Општи успех на студијама утврђује се просечном оценом која представља аритметичку средину оцена из наставних предмета утврђених студијским програмом, укључујући оцену постигнуту на завршном раду.

Члан 69.

Правила студија првог и другог степена ближе се уређују посебним општим актима Факултета.

Докторске студије

Члан 70.

Факултет организује докторске студије у трајању од три школске године, према акредитованом студијском програму а у складу са дозволом за рад.

Упис на докторске студије обавља се на основу конкурса.

Пре објављивања конкурса за упис студената на докторске студије, утврђује се висина школарине коју плаћа студент.

По завршетку конкурса Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата, на основу критеријума који се утврђују Правилником о докторским академским студијама Факултета.

Докторске студије обухватају теоријско-методолошке садржаје и научни рад.

Студент који испуни све наставне обавезе, утврђене студијским програмом докторских студија, стиче право да пријави докторску дисертацију.

Реализација студијског програма докторских академских студија, поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације регулишу се општим актима Универзитета у Крагујевцу и Правилником о докторским академским студијама Факултета.

Члан 71.

Докторска дисертација представља резултат оригиналног научног рада докторанда у одговарајућој научној области, којим се дају нови научни резултати и доприноси развоју научне мисли.

Стручни, академски и научни називи

Члан 72.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама првог и другог степена, стиче стручни назив "дипломирани" са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука, са знаком поља односно области.

Члан 73.

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских и научних назива утврђује Национални савет за високо образовање, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија струковних студија.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука и научног назива доктор наука, испред имена и презимена.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику користе се следећи називи:

- 1) Bachelor - лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање 3 године;
- 2) Bachelor with honours - лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање 4 године;

- 3) Master - лице које заврши мастер академске студије;
- 4) Ph.D. - лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена.

Почасни докторати

Члан 74.

Лицу, које је својим делима унапредило научну мисао, и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије и развој Факултета и Универзитета, Универзитет може, као признање, доделити почасни докторат.

Почасни докторат се може доделити и страном држављанину.

Члан 75.

Иницијативу за доделу почасног доктората може да покрене Наставно-научно веће.

Иницијатива са потребним образложењем подноси се Сенату Универзитета.

Члан 76.

Ближи услови и поступак доделе почасног доктората уређују се посебним општим актом Универзитета.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 77.

У оквиру својих делатности Факултет поред високог образовања обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима, не угрожава квалитет наставе.

Научноистраживачка делатност остварује се на: основним, примењеним и развојним истраживањима и оспособљавањем кадра за научноистраживачки рад.

Члан 78.

У организовању и остваривању научноистраживачког рада, Факултет сарађује са Универзитетом, ресорним министарствима, установама и организацијама.

Средства за основна, примењена и развојна истраживања, која Факултет обавља за потребе других корисника, стичу се на тржишту непосредним уговарањем са корисницима услуга.

Члан 79.

Научноистраживачки рад на Факултету организује се и изводи по плану и програму који утврђује Наставно-научно веће.

Наставно-научно веће доноси и утврђује програме научних истраживања.

Најмање, једанпут годишње Наставно-научно веће разматра извештај о резултатима научних истраживања на Факултету и предузима мере за остваривање развоја научног рада.

Научноистраживачка делатност се регулише Правилником о научноистраживачкој делатности који доноси Наставно-научно веће.

Члан 80.

Факултет обезбеђује услове за научно-образовни и научноистраживачки рад наставника и сарадника и за њихово стручно усавршавање, омогућавањем плаћеног одсуства ради учествовања на семинарима, симпозијумима и саветовањима у земљи и иностранству, развојем информационих система, набавком уџбеника и друге стручне литературе и сл.

Средства за обављање научно-образовног и научноистраживачког рада, обезбеђују се из буџета Републике и из сопствених прихода Факултета.

ИНОВАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

Члан 81.

Факултет обавља иновациону делатност у циљу примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва у функцији стварања и примене нових и побољшаних производа, технологија, процеса и услуга и њихове комерцијализације у складу са потребама тржишта и на основу посебног закона.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада и иновационе делатности Факултет може бити оснивач привредног друштва, односно научног института, иновационог центра и других организација за обављање иновационе делатности и пружање инфраструктурне подршке за развој иновација и комерцијализацију резултата истраживања, у складу са Законом.

Факултет посебним општим актом регулише оснивање и рад привредног друштва или друге организације за обављање научноистраживачког рада и иновационе делатности у складу са одговарајућим прописима.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 82.

На Факултету се организује и обавља издавачка делатност.

Факултет сам или заједно са другим установама, предузећима, удружењима и државним органима издаје научне и стручне публикације наставника, сарадника и студената Факултета.

Члан 83.

Факултет издаје публикације које се односе на делатност Факултета, као и научне часописе и зборнике.

Средства за обављање издавачке делатности Факултет обезбеђује из донација, буџета Републике и из сопствених извора.

Издавачка делатност на Факултету регулише се Правилником о издавачкој делатности.

ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 84.

Факултет у оквиру своје делатности реализује програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за које има дозволу за рад.

Програм из става 1. овог члана доноси Наставно-научно веће.

Програми сталног усавршавања се реализују путем курсева, семинара, стручних и научних саветовања и других облика усавршавања, на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке, ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Члан 85.

Факултет јавним оглашавањем информисе заинтересована лица о времену и начину организовања програма образовања током читавог живота.

Лицу које савлада програм из члана 84. овог Статута Факултет издаје уверење.

Лице уписано на програм из члана 84. овог Статута нема статус студента, у смислу Закона.

ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НА ДАЉИНУ

Члан 86.

Факултет може остваривати студијски програм на даљину под условима и на начин дефинисаним стандардима за акредитацију студијског програма на даљину и у складу са издатом дозволом за рад а на начин дефинисан Правилником о режиму основних и мастер академских студија.

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊЕ

Члан 87.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.

Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаном Правилником о поступку самовредновања, у периодима од највише три године.

Наставно-научно веће, на предлог декана, именује Комисију за припрему извештаја о самовредновању.

Састав, делокруг рада и мандат чланова комисије, дефинише се одлуком о формирању комисије.

Члан 88.

Наставно-научно веће, на предлог декана Факултета, именује Комисију за обезбеђење квалитета из реда, наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Мандат чланова комисије је 3 (три) године.

Комисију за обезбеђење квалитета чине по један представник са сваке катедре Факултета, три представника Студентског парламента који морају бити уписани на различитим нивоима студија и два представника ненаставне јединице.

Комисија за обезбеђење квалитета предлаже начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета рада Факултета, анализира постојеће стање по свим питањима квалитета и даје предлог корективних мера.

Комисија за обезбеђење квалитета:

- 1) промовише квалитет на Факултету;
- 2) планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Факултету;
- 3) израђује предлог Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету;
- 4) прати остваривање Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету;

- 5) предлаже мере и активности у циљу побољшања ввалитета;
- 6) организује прикупљање података за оцену квалитета, систематизује и обрађује добијене податке;
- 7) даје мишљење о припремљеном извештају о самовредновању.
- 8) обавља и друге послове у вези са обезбеђењем и унапређењем квалитета рада на Факултету на захтев Наставно-научног већа.

Члан 89.

Факултет обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Анкетирањем студенти дају мишљење о квалитету студијских програма, наставе и услова рада.

Право да буду анкетирани имају студенти који су редовно слушали наставу у текућој години.

ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

Наставно и ненаставно особље

Члан 90.

Наставно особље Факултета чине лица која остварују образовну, научну, истраживачку и иновациону делатност.

Наставно особље, у смислу става 1. овог члана, јесу наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, не може стећи звање наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 4. овог члана има стечено звање, Факултет доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из става 5. овог члана престаје радни однос у складу са Законом.

Кодекс о академском интегритету и професионалној етици

Члан 91.

Запослени на Факултету и студенти морају се у свом раду, деловању и понашању на Факултету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.

Наставно-научно веће доноси Кодекс о академском интегритету и професионалној етици, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, истраживача и сарадника, других запослених и студената, поступцима у наступању Факултета, наставника, истраживача, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања.

Звања наставника и сарадника

Члан 92.

Звања наставника Факултета јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Наставници у звању доцента, ванредног и редовног професора изводе наставу на свим врстама студија.

У звање наставника страног језика бира се лице за извођење наставе страног језика на нематичном факултету.

Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Научноистраживачком делатношћу се, поред наставника и сарадника на Факултету баве и истраживачи.

Услови и поступак стицања истраживачких и научних звања уређују се Законом о научноистраживачкој делатности.

Факултет може имати и сараднике ван радног односа.

Предавач ван радног односа

Члан 93.

Факултет може на предлог надлежне катедре одлуком Наставно-научног већа ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра, предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад.

Предавач ван радног односа може бити ангажован искључиво на стручно- апликативним предметима.

Носиоци предмета запослени на високошколској установи су одговорни за обезбеђење квалитета наставе коју реализују предавачи ван радног односа.

Општим актом Универзитета ближе се уређују начин избора и време на које се ангажује предавач ван радног односа.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

Политика запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Факултета

Члан 94.

Наставници и сарадници Факултета запошљавају се и ангажују на Факултету у складу са утврђеним планом запошљавања, односно ангажовања кога доноси Сенат Универзитета, на предлог декана Факултета који се утврђује на основу образложених предлога Катедри.

План из става 1. овог члана, утврђује Универзитет, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Услови за избор наставника и сарадника Факултета

Члан 95.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету утврђеним од стране Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Правилником о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника Универзитета у Крагујевцу.

Услови за избор сарадника

Члан 96.

Сарадничка звања на Факултету су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Члан 97.

Сарадник се бира за ужу научну област утврђену овим Статутом.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента мастер академских студија или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8).

За сарадника у настави бира се лице које поред услова из става 1. овог члана испуњава и следеће услове:

- да је положило испите са просечном оценом најмање 8 (осам) из наставних предмета уже научне области за коју се бира,
- да је у току студија показало интересовање за научноистраживачки рад из уже научне области за коју се бира и
- да је студије завршило у року.

Сарадник у настави мора да поседује активно знање енглеског језика. Провера знања енглеског језика врши се тестирањем кандидата.

Као основни критеријуми за избор у звање сарадника Факултета узимају се просечна оцена, просечна оцена кандидата из предмета уже научне области за коју се бира, оцена добијена на приступним вежбама, смисао за наставни рад, дужина студирања, награде добијене за успех остварен за време студирања, научноистраживачки квалитети које је кандидат испољио кроз објављене радове, сарадња кандидата на пројектима Факултета и закључци на основу интервјуа.

Интервју са кандидатима обавља комисија за писање извештаја, у присуству декана Факултета и шеф катедре.

Интервју се организује у циљу добијања општег утиска о кандидату.

Сарадник у настави се ангажује на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се завршавају мастер академске студије које је уписао.

Приликом продужења уговора вреднују се претходни наставни рад кандидата (на основу резултата студентских анкета и непосредног увида предметних наставника у рад кандидата), радне особине кандидата, способност за тимски рад и други остварени резултати у изборном периоду.

Неопходно је да просечна оцена сарадника на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у претходној школској години буде прелазна.

Уговор из става 9. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 98.

Факултет бира у звање асистента, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад и који мора да има просечну оцену најмање 8,5 из предмета уже научне области за коју се бира.

Под условима из става 1. овог члана Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука, коме је прихваћена тема докторске дисертација.

Асистент мора да поседује активно знање енглеског језика. Провера знања енглеског језика врши се тестирањем.

Као основни критеријуми за избор у звање асистента Факултета узимају се: просечна оцена, просечна оцена кандидата из предмета уже научне области за коју се бира, оцена добијена на приступним вежбама, смисао за наставни рад који је кандидат испољио радећи као сарадник, дужина студирања, награде добијене за успех остварен за време студирања, научноистраживачки резултати које је кандидат испољио кроз објављене научне и стручне радове, учешће кандидата на пројектима, закључци на основу интервјуа и др.

Интервју са кандидатима обавља комисија за писање извештаја, у присуству декана Факултета и шеф катедре.

Интервју се организује у циљу добијања општег утиска о кандидату.

Приликом поновног избора у звање асистента вреднују се: претходни наставни рад кандидата (на основу резултата студентских анкета и непосредног увида предметних наставника у рад кандидата), научноистраживачки резултати остварени у претходном изборном периоду, учешће на пројектима, стручни рад, допринос афирмацији Факултета и Универзитета, способност за тимски рад, ангажовање у Факултетским активностима и други остварени резултати.

Неопходно је да просечна оцена асистента у спроведеним анкетама, на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у претходној школској години, буде прелазна.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Могућност продужења уговора о раду из става 11. овог члана односи се и на асистенте који су стекли научни назив доктора наука.

Уговор из става 11. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 99.

Факултет може да бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Асистент са докторатом мора да је завршио сваки од претходних степена студија са просечном оценом најмање осам (8) и просечном оценом најмање 8,5 из предмета уже научне области за коју се кандидат бира.

Асистент са докторатом мора да поседује активно знање енглеског језика.

Провера знања енглеског језика врши се тестирањем кандидата.

Као основни критеријуми за избор у звање асистента са докторатом Факултета узимају се: просечна оцена, просечна оцена кандидата из предмета уже научне области за коју се бира, оцена добијена на приступним вежбама, смисао за наставни рад који је кандидат испољио радећи као сарадник, дужина студирања, награде добијене за успех остварен за време студирања, научноистраживачки резултати које је кандидат испољио кроз објављене научне и стручне радове, учешће кандидата на пројектима, закључци на основу интервјуа и др.

Интервју са кандидатима обавља комисија за писање извештаја, у присуству декана Факултета и шеф катедре.

Интервју се организује у циљу добијања општег утиска о кандидату.

Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Приликом поновног избора у звање асистента са докторатом вреднују се: претходни наставни рад кандидата (на основу резултата студентских анкета и непосредног увида предметних наставника у рад кандидата), научноистраживачки резултати остварени у претходном изборном периоду, учешће на пројектима, стручни рад, допринос афирмацији Факултета и Универзитета, способност за тимски рад, ангажовање у Факултетским активностима и други остварени резултати.

Неопходно је да просечна оцена асистента са докторатом у спроведеним анкетама, на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у претходној школској години, буде прелазна.

Уговор из става 8. овог члана закључује декан Факултета.

Сарадник ван радног односа

Члан 100.

Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратор и сл.) за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог или трећег степена, под условом да је на студијама првог степена студија остварио најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Као основни критеријуми за избор у звање сарадника ван радног односа (демонстратора) Факултета узимају се: просечна оцена, просечна оцена кандидата из предмета уже научне области за коју се бира, дужина студирања, награде добијене за успех остварен за време студирања, научноистраживачки резултати које је кандидат испољио кроз објављене научне и стручне радове, учешће кандидата на пројектима.

Са лицем из става 1. овог члана декан факултета закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Декан расписује конкурс за избор демонстратора на предлог Наставно-научног већа, а на основу исказаних потреба Катедри.

Конкурс садржи: ужу научну област, наставну област или предмете за коју се демонстратор ангажује односно бира, број кандидата који се бирају, као и потребну документацију коју кандидати подносе.

Конкурс се објављује на огласној табли и на интернет страници Факултета. Рок за подношење пријава је осам дана.

Након истека рока за достављање пријава на конкурс комисија коју чине продекан за наставу, шеф Катедре која је исказала потребу за ангажовањем демонстратора, и предметни наставник или наставници на предметима на којима ће бити ангажован демонстратор, у року од осам дана сачињава извештај о пријављеним кандидатима.

Извештај из претходног става овог члана, доставља се проширеном деканском колегијуму и декану Факултета. Декан Факултета врши избор на предлог проширеног деканског колегијума.

Послужбак за избор у звање наставника

Члан 101.

Наставник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу јавног конкурса кога Факултет расписује за уже научне области утврђене овим Статутом.

Универзитет врши избор у сва звања наставника, на предлог Наставно-научног већа.

Декан Факултета доноси одлуку о објављивању конкурса за избор наставника на основу предлога Наставно-научног већа.

Предлог декану за објављивање конкурса за избор у звање и заснивање радног односа Наставно-научно веће утврђује за матичне уже научне области на предлог надлежне Катедре а за нематичне уже научне области на предлог проширеног деканског колегијума.

Конкурс из става 1. овог члана, објављује декан Факултета, под условом да је предлог донет у складу са утврђеним планом запошљавања и ангажовања наставника и сарадника.

Члан 102.

Конкурс се објављује најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник биран.

Конкурс се објављује у средствима јавног информисања и интернет страници Универзитета у Крагујевца. Објављени конкурс отворен је 15 дана од дана објављивања.

Конкурс из става 1. овог члана садржи поред назива уже научне области, звања у које се наставник бира и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу неосуђиваности утврђених чланом 72. став 4. Закона и чланом 90. став 4. овог Статута, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс, одговарајуће доказе надлежних органа.

Наставници и сарадници Факултета бирају се у звање за ужу научну област. Уже научне области за које је Факултет матичан су:

- 1) Аутоматика и мехатроника,
- 2) Биоинжењеринг,
- 3) Војно машинство,
- 4) Друмски саобраћај,
- 5) Експериментална механика,
- 6) Електротехника и рачунарство,
- 7) Енергетика и процесна техника,
- 8) Индустијско инжењерство,
- 9) Инжењерски менаџмент,
- 10) Инжењерство заштите животне средине,
- 11) Информациони инжењеринг,
- 12) Компјутерски подржане технологије,
- 13) Машинске конструкције и механизација,
- 14) Моторна возила и мотори,
- 15) Примењена информатика у инжењерству,
- 16) Примењена механика,
- 17) Производно машинство,
- 18) Софтверско инжењерство и
- 19) Термодинамика и термотехника.

Уже научне области за које Факултет није матичан су:

- 1) Енглески језик у инжењерству,
- 2) Математика,
- 3) Физика и
- 4) Хемија.

Члан 103.

Наставно-научно веће на предлог надлежне Катедре, предлаже надлежном стручном органу Универзитета председника и чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три члана из реда наставника и/или истраживача изабраних у научно звање из научне области за коју се наставник бира, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

По добијању предлога Наставно-научног већа, у поступку избора наставника, надлежни стручни орган Универзитета формира комисију за припрему извештаја.

Члан 104.

Комисија за припрему извештаја доставља Наставно-научном већу и надлежном стручном органу Универзитета, извештај о свим пријављеним кандидатима, у року који је прописан општим актима Универзитета.

Члан 105.

Приликом предлагања кандидата за избор, комисија одлучује већином гласова.

Члан 106.

Наставно-научно веће разматра извештај комисије и доноси одлуку о стављању на увид јавности 30 дана, достављањем Универзитету у циљу објављивања на сајту Универзитета.

У року од 30 дана, од дана објављивања извештаја, могу се стављати примедбе на извештај и мишљење комисије.

Поступање са примедбама је регулисано општим актима Универзитета.

Члан 107.

По истеку рока од 30 дана од објављивања и стављања на увид јавности извештаја комисије, Наставно-научно веће на седници доноси одлуку о прихватању или не прихватању извештаја, односно о утврђивању предлога кандидата за избор, односно неизбор, у звање наставника на основу извештаја комисије, и упућује органима Универзитета у даљу процедуру.

Одлуку из претходног става Наставно-научно веће доноси ако је присутно две трећине чланова Наставно-научног већа, који имају право да одлучују. Одлука се доноси јавним гласањем појединачним изјашњавањем, већином гласова укупног броја чланова Наставно-научног већа који имају право да одлучују о конкретном избору.

Пре доношења одлуке о избору констатује се да ли је било приговора на извештај и да ли лице које се предлаже за избор испуњава услове прописане Законом, општим актом Универзитета и овим Статутом.

Ако је било приговора Наставно-научно веће се најпре изјашњава о основаности приговора, а затим о извештају.

Члан 108.

Одлуку о утврђивању предлога за избор у звање наставника доносе чланови Наставно-научног већа из реда наставника у истом или вишем звању.

Члан 109.

Наставно-научно веће доставља одлуку са предлогом за избор наставника надлежном стручном органу Универзитета.

На предлог Наставно–научног већа надлежни стручни органи Универзитета доносе одлуку о избору у звање наставника.

Предложени кандидат, који није изабран у одговарајуће звање наставника, има право подношења приговора Сенату Универзитета у року од 15 дана од дана пријема обавештења да није изабран.

Одлука Сената Универзитета је коначна.

Члан 110.

Са лицем изабраним у звање наставника декан Факултета закључује уговор о раду.

Лице изабрано у звање доцента и ванредног професора стиче звање и заснива радни однос на период у трајању од пет година.

Лице изабрано у звање редовног професора стиче звање и заснива радни однос на неодређено време.

Са лицем изабраним у звање наставника, односно сарадника, уговор о раду закључује декан Факултета, најкасније у року од тридесет дана од дана коначности одлуке о избору.

Изабрани кандидат заснива радни однос закључивањем уговора о раду.

Члан 111.

Декан Факултета доноси одлуку о објављивању новог конкурса: ако се ниједан кандидат не пријави на конкурс или пријављени кандидати не испуњавају услове конкурса или Комисија за припрему извештаја ниједног кандидата не предложи за избор или Наставно–научно веће не предложи за избор ниједног од пријављених кандидата или овлашћени орган Универзитета не изврши избор у звање наставника или ако изабрано лице не закључи уговор о раду.

Члан 112.

Ако се на конкурс за избор наставника не пријаве кандидати или се пријаве кандидати који не испуњавају услове за то радно место, декан Факултета може закључити уговор о извођењу наставе за одговарајућу научну област са наставником другог факултета који је изабран за ужу научну област којој припада тај предмет, највише за једну школску годину.

Поступак за избор у звање сарадника

Члан 113.

Сарадник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу конкурса.

Декан Факултета доноси одлуку о објављивању конкурса на основу предлога Наставно-научног већа коме предлог упућују надлежне катедре за матичне уже научне области а за нематичне уже научне области на предлог проширеног деканског колегијума.

Члан 114.

Наставно-научно веће, на предлог надлежне катедре, образује комисију за припрему извештаја.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три члана од којих је један председник комисије из реда наставника и/или истраживача из научне области за коју се сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Чланови комисије су из реда наставника и истраживача са научним звањем.

Члан 115.

Извештај комисије за припрему извештаја садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем наставном, научном и стручном раду сваког пријављеног кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњености других услова за рад утврђених Законом и овим Статутом и предлог за избор кандидата у одређено звање сарадника.

Комисија из члана 114. овог Статута дужна је да достави извештај Наставно-научном већу у року од 30 дана од дана пријема конкурсне документације.

Извештај из става 1. овог члана Наставно-научно веће ставља се на увид јавности, објављивањем на интернет страници Факултета у трајању од 30 дана.

На јавно објављени извештај може се поднети приговор.

Ако је поднет приговор, декан Факултета приговор објављује на интернет страници Факултета за време увида јавности извештаја из става 1 овог члана и истовремено га доставља комисији ради давања одговора на приговор.

Комисија је дужна да у року од 5 дана од дана достављања приговора поднесе одговор који постаје саставни део извештаја и јавно се објављује на интернет страници Факултета.

Члан 116.

По истеку рока из члана 115. став 3. овог Статута, Наставно-научно веће доноси одлуку о избору у звање сарадника већином од укупног броја чланова Наставно-научног већа под

условом да је присутно 2/3 чланова Наставно-научног већа са правом гласа. Право гласа имају сви наставници и сарадници.

Ако је на извештај написан приговор прво се одлучује о основаности приговора а затим се доноси одлука о усвајању или неусвајању извештаја односно о избору или неизбору сарадника.

Предложени кандидат, који није изабран у одговарајуће звање сарадника, има право подношења приговора Наставно-научном већу у року од 15 дана од дана пријема обавештења да није изабран.

Одлука Наставно-научног већа је коначна.

Члан 117.

По окончаном избору у звање сарадника декан Факултета закључује уговор о раду са изабраним лицем у року од 30 дана од дана коначности одлуке о избору.

Гостујући професор

Члан 118.

Факултет може, без расписивања конкурса, ангажовати наставника, са другог универзитета ван територије Републике Србије, у звању гостујућег професора.

Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, који се закључује за школску годину у којој се наставник ангажује и којим се дефинише укупан број часова наставе који ће бити одржан као и накнада која ће бити исплаћена гостујућем професору.

Начин ангажовања гостујућег професора уређује се општим актом Универзитета.

Професор по позиву

Члан 119.

Факултет може ангажовати истакнутог научника, који није запослен на Факултету да одржи, као професор по позиву, до пет часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању доноси Сенат Универзитета на предлог Наставно-научног већа, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Уговор о ангажовању професора по позиву закључује за школску годину у којој се наставник ангажује и њиме се дефинише укупан број часова наставе који ће бити одржан као и накнада која ће бити исплаћена.

Професор емеритус

Члан 120.

Универзитет може, на предлог Факултета доделити звање професора емеритуса редовном професору у пензији, пензионисаном у претходне три школске године, који има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и у области науке, који се посебно истакао својим научним радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран.

Професор емеритус може учествовати у реализовању свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторских дисертација, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Поступак и услови доделе звања и права лица из става 1. овог члана ближе се уређују општим актом Универзитета, а у складу са минималним условима за избор у звања наставника на универзитету које утврђује Национални савет за високо образовање.

Одлуку о додели звања професор емеритус доноси Сенат Универзитета.

Права и обавезе професора емеритуса уређују се уговором о ангажовању за реализовање наставе, који, на основу одлуке Сената Универзитета о додели звања, са њиме закључује декан Факултета.

Поступак за доделу звања професор емеритус покреће факултет у коме је лице провело најмање седам година у радном односу са пуним радним временом.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Спровођење поступка подношења иницијативе за избор у звање професор емеритус регулише се Правилником о спровођењу поступка подношења иницијативе за избор у звање професор емеритус.

УСЛОВИ И ПОСТУПАК ЗА ИЗБОР ИСТРАЖИВАЧА

Звања истраживача

Члан 121.

Звања наставника и сарадника Факултета, стечена по одредбама Закона, одговарају звањима утврђеним Законом о научноистраживачкој делатности, и то:

- 1) звање сарадник у настави одговара звању истраживач-приправник;
- 2) звање асистент одговара звању истраживач сарадник;
- 3) звање доцент одговара звању научни сарадник;
- 4) звање ванредни професор одговара звању виши научни сарадник;
- 5) звање редовни професор одговара звању научни саветник.

Члан 122.

Звање истраживач-приправник стиче се за период од три године, без права поновног избора.

Звање истраживач-сарадник стиче се за период од четири године, без права поновног избора.

Звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче се за период од пет година, са могућношћу поновног избора, а звање научног саветника је трајно.

Стечена научна, односно истраживачка звања престају избором у више звање или одузимањем звања.

Кандидати који се бирају у истраживачка звања морају да задовоље услове прописане Законом о научноистраживачкој делатности и подзаконским актима Министарства надлежног за област науке.

Поступак избора у истраживачка и научна звања

Члан 123.

Поступак за стицање одговарајућег научноистраживачког звања покреће катедра, група научних радника или заинтересовано лице.

Ако поступак покреће катедра или група научних радника неопходно је да уз захтев доставе и писмену сагласност лица за кога се поступак избора спроводи.

Заинтересовано лице подноси захтев које доставља Наставно-научном већу. Уз захтев доставља биографске податке и стручне и научне радове, односно доказе о научноистраживачком раду.

Члан 124.

У доношењу одлуке о стицању истраживачког звања и утврђивању предлога за стицање научног звања учествују само чланови Наставно-научног већа у одговарајућем универзитетском звању.

Наставно-научно веће по добијању захтева за стицање истраживачког или научног звања утврђује испуњеност услова.

Ради спровођења поступка за стицање истраживачких звања, Наставно-научно веће образује комисију од најмање три научна радника из научне области из које кандидат стиче звање.

Ради спровођења поступка за стицање научних звања, Наставно-научно веће образује комисију од најмање три научна радника из научне области из које кандидат стиче звање, с тим што најмање један члан комисије није у радном односу на Универзитету.

Чланови комисије не могу да буду у нижем звању од звања у које се бира кандидат.

Члан 125.

Комисија је дужна да у року од 30 дана од дана формирања поднесе извештај Наставно-научном већу.

Извештај мора да садржи све елементе дефинисане подзаконским актима министарства надлежног за област науке.

Извештај ће се учинити доступним јавности објављивањем на интернет страници Факултета, најмање 30 дана пре доношења одлуке.

После истека рока из става 3. овог члана Наставно-научно веће разматра извештај Комисије и доноси одлуку о његовом усвајању у року од 90 дана од дана када је на седници Наставно-научног већа покренут поступак за избор у научноистраживачко звање.

Члан 126.

Одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђивање предлога за стицање научног звања Наставно-научно веће доноси ако је присутно најмање 2/3 чланова који имају право одлучивања.

Одлуку о стицању истраживачког звања доносе чланови Наставно-научног већа у звању наставника и сарадника.

Предлог за стицање научног звања, научни сарадник и виши научни сарадник утврђују сви чланови Наставно-научног већа који су у истом или вишем звању, а предлог за стицање звања научни саветник, чланови Наставно-научног већа који су у том звању, односно у звању редовног професора.

Наставно-научно веће доноси одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђује предлог за стицање научног звања већином гласова укупног броја чланова Наставно-научног већа који имају право одлучивања.

Предлог Наставно-научног већа за стицање научног звања, са документацијом, доставља се одговарајућем матичном научном одбору и Комисији за стицање научних звања коју образује министарство надлежно за област науке.

Члан 127.

Истраживачу, који није поново изабран, решењем декана Факултета престаје радни однос на Факултету.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност може учествовати у извођењу свих облика наставе на мастер и докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама и докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Уколико лице из става 2. овог члана нема заснован радни однос на Факултету, декан Факултета са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

Члан 128.

Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у звања из члана 122. овог Статута, а раде на истраживачко-развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачко-развојном раду или патентом заштићене проналаске, јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Начин и услови за стицања звања из става 1. овог члана уређује се посебним општим актом који доноси Наставно-научно веће.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА ФАКУЛТЕТУ

Права и обавезе из радног односа

Члан 129.

У погледу права и обавеза и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује положај запослених у јавним службама и закон којим се уређује рад, ако Законом није друкчије одређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета одлучује Савет Факултета.

Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 130.

Наставници имају право и обавезу да:

- у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом извођења наставе;
- воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студената, на начин предвиђен овим Статутом и Правилником о режиму основних и мастер академских студија;
- организују и изводе научноистраживачки рад;
- препоручују доступну литературу (уџбенике, приручнике, идт.) за наставни предмет за који су изабрани;
- редовно одржавају испите, према распореду у прописаним испитним роковима;
- држе консултације са студентима у циљу савладавања наставног програма;
- предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
- буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- учествују у провери успешности рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета;
- обављају и друге послове утврђене Законом, овим Статутом и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Сарадници имају право и обавезу да:

- припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
- помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
- учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
- обављају консултације са студентима;
- раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у циљу стицања вишег академског степена, односно доктората;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- учествују у провери успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета;

- обављају и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Раг на дружим високошколским установама

Члан 131.

Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Универзитета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу с интересима Универзитета и Факултета, нити нарушавати углед Универзитета и Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса, наставник, односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи изван састава Универзитета само уз претходно одобрење Наставно-научног већа.

Услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи уређују се општим актом који доноси Сенат Универзитета.

При давању сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи, мора се узети у обзир и оптерећења наставника на Факултету.

Непоштовање обавеза из става 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

Факултет не сме да закључи уговор, нити да ступи у какав други пословни аранжман са домаћом високошколском установом изван састава Универзитета, ако би се таквим уговором, односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или другог факултета у његовом саставу.

На уговор, споразум, протокол односно други пословни аранжман из става 5. овог члана Сенат Универзитета даје сагласност.

Плаћено одсуство

Члан 132.

Ради стручног и научног усавршавања наставнику се може једном одобрити плаћено одсуство у трајању до једне школске године, уколико је остварио најмање пет година рада проведених у настави на Факултету.

Одлуку о плаћеном одсуству наставника доноси декан Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Предметна одлука се доноси само под условим да је обезбеђена несметана реализација наставног процеса о чему су дужне да се изјасне надлежне катедре.

Мировање радног односа и изборног периода

Члан 133.

Наставнику и сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, боловању дужем од шест месеци, одсуству са рада ради ангажовања у државним органима и организацијама, изборни период и радни однос се продужава за то време.

Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. овог члана у погледу дужине изборног периода.

Члан 134.

За време док је наставник, односно сарадник на боловању, одсуству или користи право из члана 133. Овог Статута, декан Факултета дужан је да обезбеди несметано извођење наставе и одржавање испита.

Престанак радног односа наставника

Члан 135.

Наставнику Факултета престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Члан 136.

Наставнику који је испунио услов из члана 135 у звању редовног професора, уколико постоји потреба за наставком рада, може се продужити радни однос уговором са Факултетом на одређено време до две године, уз могућност додатних продужења, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота.

Члан 137.

Наставнику из члана 136 може се продужити радни однос ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора:

- 1) остварио резултате у научном раду стваралаштву за 30% више од услова и критеријума утврђених Правилником којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета, за избор у звање редовни професор, који се могу квантитативно исказати.
- 2) остварио резултате у развоју научно/наставног подмлатка на Факултету, тако што је био ментор најмање једне докторске дисертације или члан најмање две комисије за оцену пријављене или одбрањене докторске дисертације на Универзитету.

Наставнику коме је избор у звање редовног професора обављен у периоду краћем од пет година од године када стиче могућност за продужетак радног односа, испуњеност услова из става 1. тачка 1. овог члана рачуна се у периоду од последњих пет година, пре године у којој може остварити ово право.

Одлуку о продужетку радног односа доноси Наставно-научно веће на предлог надлежне катедре, тајним гласањем, најкасније до 1. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота, на коју сагласност даје Сенат Универзитета најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

Уколико Сенат Универзитета не да сагласност на одлуку из става 3. овог члана, наставнику за кога је Факултет донео одлуку о продужетку радног односа, радни однос престаје, на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику коме је радни однос продужен под условима дефинисаним овим чланом, након две године, ради даљег продужетка поступак се понавља под истим условима.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију после пензионисања најдуже још две школске године, може:

- 1) задржати преузете обавезе на мастер академским и докторским студијама као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране мастер радова, односно дисертација на тим студијама,
- 2) изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране мастер радова, односно докторских дисертација на тим студијама, а на основу одлуке Наставно-научног већа.
- 3) бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника универзитета.

Престанак радног односа због неизбора у звање и губишак звања

Члан 138.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у звање, престаје радни однос истеком периода на који је изабран.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са Законом, осим на начин из члана 135. овог Статута и из члана 175. тачка 6. Закона о раду наставник, односно

сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 139.

Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и Студентски парламент.

Орган управљања Факултета је Савет. Орган пословођења Факултета је декан.

Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Веће студијског програма, Веће катедре, Веће Института.

Помоћни орган декана је Колегијум.

Помоћни органи Савета, Наставно-научног већа и декана су сталне и повремене комисије, образоване одлуком Савета, Наставно-научног већа и декана Факултета ради разматрања, праћења и утврђивања предлога по питањима из надлежности органа који их образује.

Мандат чланова сталних комисија Савета траје четири године.

Мандат чланова сталних комисија Наставно-научног већа траје три године.

Савети Факултета

Члан 140.

Савет Факултета има 23 члана. Савет Факултета чине:

- тринаест представника Факултета, и то једанаест представника које бира Наставно-научно веће и два представника које бирају запослени у ненаставној јединици (на административним и техничким пословима), на начин утврђен овим Статутом. Свака катедра мора бити заступљена у Савету Факултета са најмање једним чланом. Услов из овог става обезбедиће се поступком гласања који се утврђује пре почетка изјашњавања на седници Наставно-научног већа.
- три представника Студентског парламента Факултета који морају бити са различитих нивоа студија;
- седам представника оснивача;

Мандат чланова Савета, траје четири године, осим чланова Савета Факултета које бира Студентски парламент чији мандат траје две године и број мандата није ограничен.

Члан Савета може бити члан органа управљања само једне високошколске установе.

Члан Савета из реда оснивача не може бити лице запослено у тој високошколској установи или у органу управе надлежном за област образовања, односно науке, лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу територијалне аутономије или локалне самоуправе или изабрано у орган политичке странке.

Представнике, које бира Наставно-научно веће, предлажу катедре.

Свака катедра предлаже по три кандидата, а коначну листу кандидата утврђује Наставно-научно веће на основу писменог предлога катедара.

Члан 141.

Чланове Савета Факултета из реда студената бира Студентски парламент.

Чланови Савета Факултета, које бира Наставно-научно веће и чланови које бирају запослени у ваннастави, бирају се тајним гласањем.

Одлуку о покретању и спровођењу поступка избора чланова Савета доноси Савет Факултета најкасније 60 дана пре истека мандата.

Декан Факултета, продекан и секретар Факултета не могу бити бирани у Савет, али су дужни да присуствују седницама Савета и учествују у раду без права одлучивања.

Избор представника Факултета за Савет, врши се на седници Наставно-научног већа, односно на заједничком састанку запослених у ненаставној јединици тајним гласањем.

Члан 142.

Кандидатом за члана Савета, које бира Наставно-научно веће, односно бирају запослени у ненаставној јединици, сматра се сваки предложени наставник и сарадник, односно запослени у ненаставној јединици.

Члан 143.

Гласање за избор чланова Савета врши се лично, на седници Наставно-научног већа, односно на састанку запослених у ненаставној јединици, на гласачком листићу овереном печатом Факултета.

Гласачки листић садржи:

- име, презиме и звање кандидата;
- број чланова колико се бира.

Редослед кандидата на гласачком листићу се утврђује према азбучном реду презимена кандидата.

Гласање се обавља заокруживањем редног броја испред имена и презимена кандидата само за онолико кандидата колико се бира чланова у Савет, уз поштовање свих правила и прописа тајног гласања.

Наставно-научно веће именује изборну комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања, чији чланови не могу бити кандидати за чланове Савета.

За чланове Савета изабрани су кандидати који су добили највећи број гласова у свакој групи посебно, сходно члану 140. овог Статута, под условом да је гласало више од половине чланова Наставно-научног већа. По завршеном гласању, изборна комисија утврђује резултате гласања записником који се објављује на огласној табли и подноси Савету Факултета.

Ненаставно особље на свом састанку, који сазива секретар Факултета, на основу усмених предлога утврђује листу кандидата за чланове Савета и на истом састанку, тајним гласањем, бира чланове Савета из својих редова.

У избору чланова Савета из реда ненаставног особља учествују сви запослени на административним и техничким пословима.

Ненаставно особље на свом састанку именује комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања, чији чланови не могу бити кандидати за чланове Савета.

За чланове Савета из реда ненаставне јединице изабрани су кандидати који добију највећи број гласова од укупног броја запослених у ненаставној јединици који су гласали, под условом да је гласало више од половине укупног броја запослених у ненаставној јединици. По завршеном гласању, изборна Комисија утврђује резултате гласања записником који се објављује на огласној табли и подноси Савету Факултета.

Уколико при гласањима за чланове Савета из редова запослених, два или више кандидата на крају листе имају исти број гласова, гласање се понавља за те кандидате.

Мандат чланова Савета Факултета траје четири године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице, осим представницима студената чији мандат траје две године, у складу са Законом.

Члан 144.

Конститутивну седницу Савета Факултета заказује председник Савета Факултета у претходном мандату.

На конститутивној седници Савета Факултета врши се верификација мандата чланова Савета Факултета.

Савет Факултета бира председника и заменика председника из реда чланова Савета Факултета који су представници Факултета.

Избори се врше тајним гласањем већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Председник Савета се бира за период од четири године из реда наставног особља Факултета.

Члан 145.

Члану Савета из реда запослених на Факултету престаје мандат пре времена истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) у случају престанка радног односа;
- 3) ако не испуњава дужности члана Савета;
- 4) ако се не придржава Закона, других прописа и општих аката Факултета;
- 5) ако не обавља дужност члана Савета дуже од шест месеци због спречености или одсуства.
- 6) на захтев органа који га је изабрао и
- 7) у другим случајевима предвиђеним Законом.

Иницијативу за опозив члана Савета из реда запослених покреће Савет Факултета или орган који га је изабрао, односно именовано.

О предлогу за разрешење члана Савета из става 1. овог члана тачке 3, 4, 5 и 7 одлучују тајним гласањем чланови Наставно-научног већа односно запослени у ненастави, по истој процедури по којој се чланови Савета бирају.

Одлуку о престанку мандата члана Савета доноси орган који га је изабрао, односно именовано, с тим да мандат престаје даном констатовања о престанку мандата и то на првој наредној седници Савета Факултета.

У случају да неки члан Савета из реда запослених на Факултету из било ког разлога престане да буде члан Савета, њега као члана Савета замењује кандидат за члана Савета са исте листе који је имао највише гласова од кандидата са те листе који нису изабрани за чланове Савета. Ако на листи нема кандидата који могу да буду замена, упражњено место се попуњава путем допунског избора, по истом поступку и на начин прописан за избор члана Савета Факултета.

Избор новог члана Савета обавиће се у року од 30 дана од дана престанка мандата.

Члан 146.

Савет Факултета:

- 1) доноси и мења Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
- 2) бира и разрешава декана Факултета;
- 3) доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог Наставно–научног већа;
- 4) доноси финансијски план Факултета на предлог Наставно-научног већа;
- 5) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун Факултета на предлог Наставно-научног већа;
- 6) усваја план коришћења средстава за инвестиције на предлог Наставно-научног већа;
- 7) доноси план јавних набавки Факултета на предлог Наставно-научног већа;
- 8) даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- 9) даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- 10) доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа;
- 11) бира председника и заменика председника Савета;
- 12) доноси општа акта у складу са Законом и овим Статутом;
- 13) усваја план јавних набавки;
- 14) одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења, осим одлука које се односе на утврђивање права и обавеза запослених које орган пословођења доноси на основу овлашћења уређених законом који уређује рад и радне односе, као и колективних уговора, правилника и других општих аката и на основу њих донетих појединачних решења и одлука које регулишу права из рада и по основу рада,
- 15) врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- 16) подноси оснивачу извештај о пословању најмање једанпут годишње;
- 17) надзире поступање органа пословођења ради извршења аката просветног инспектора из члана 135. став 3. тач. 5) и 6) Закона о високом образовању;
- 18) обавља и друге послове у складу са Законом и овим Статутом.

Савет доноси Пословник о раду Савета.

О питањима из става 1. овог члана Савет Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова Савета јавним гласањем, осим о питањима из тачке 2. и 11. о којима одлучује тајним гласањем. Савет може донети одлуку да и о другим питањима из своје надлежности одлуке доноси тајним гласањем, у складу са Пословником о раду Савета.

Савет Факултета доноси одлуке ако седници присуствује већина укупног броја чланова Савета и то већином гласова укупног броја чланова.

Члан 147.

Председник Савета Факултета, а у његовој одсутности заменик председника, заказује седнице Савета и руководи њиховим радом.

Конститутивном седницом Савета, до избора председника и заменика председника Савета, руководи најстарији члан Савета из реда наставника Факултета.

Члан 148.

Пословником о раду Савета, ближе се уређује рад Савета Факултета.

Члан 149.

Савет Факултета може формирати као своја помоћна тела, сталне или повремене комисије.

Делокруг, број чланова и састав комисије утврђују се одлуком о њиховом формирању.

У раду Савета, без права одлучивања, уз дозволу председника Савета, могу да учествују и друга лица.

Декан и прорекани Факултета

Члан 150.

Декан Факултета, као орган пословођења, руководи радом Факултета.

Декан Факултета бира се из реда наставника Факултета који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време и који су пре доношења одлуке о покретању поступка за избор декана провели најмање пет година на Факултету. Декан се бира на три године, са могућношћу једног узастопног избора.

Декан Факултета не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило Кодекс професионалне етике.

Члан 151.

Декан Факултета:

- 1) представља и заступа Факултет у земљи и иностранству;
- 2) предлаже нацрт Статута Наставно-научном већу;
- 3) организује и води пословање Факултета;
- 4) одговара за остваривање образовне и научне делатности на Факултету;
- 5) предлаже основе пословне политике, укључујући програм рада и план развоја Факултета;
- 6) подноси Наставно-научном већу и Савету факултета годишњи извештај о резултатима пословања Факултета;
- 7) покреће иницијативу и предлаже решења по питањима од значаја за обављање делатности;
- 8) предлаже коришћење средстава Факултета за инвестиције;
- 9) извршава одлуке Савета Факултета;
- 10) стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Факултета;

- 11) обавља све послове пословођења и има сва овлашћења у складу са законским прописима о раду и колективним уговорима, прописана за директора;
- 12) има наредбодавну функцију у вези са материјално-финансијским пословањем Факултета;
- 13) бира и разрешава продекане Факултета;
- 14) одлучује о коришћењу средстава Факултета у границама законских овлашћења;
- 15) предлаже организацију Факултета;
- 16) врши избор кандидата за сва радна места у ненаставној јединици;
- 17) потписује дипломе;
- 18) доноси општа акта у складу са Законом и Статутом;
- 19) одлучује о дисциплинској одговорности запослених,
- 20) обавља и друге послове у складу са законским и подзаконским актима и Статутом Факултета.

Декан за свој рад одговара Савету Факултета.

Члан 152.

Декан Факултета дужан је да обустави од извршења општи акт Факултета за који сматра да је супротан Закону, Статуту или другом пропису и да о томе без одлагања обавести орган који је тај акт донео.

Ако орган, који је донео акт из претходног става, не усклади тај акт са позитивним прописима у року од 30 дана од дана кад је примио обавештење да је декан Факултета тај акт обуставио од извршења, декан ће по истеку тог рока, у даљем року од 8 дана, покренути поступак за оцену његове законитости.

До доношења одлуке органа Факултета поводом обавештења из претходног става, односно до доношења одлуке надлежног органа, тај акт се неће примењивати.

Члан 153.

Декан може да образује радне групе или комисије саветодавног карактера за разраду одређених питања из његовог делокруга рада.

Решењем о образовању радне групе, односно комисије одређује се њихов састав и задаци које треба да обаве.

Радне групе и комисије из става 1. овог члана раде по налогу декана и за свој рад одговарају декану.

Члан 154.

Декану Факултета у обављању послова из његове надлежности помажу продекани и секретар Факултета.

Надлежности продекана и називе продеканских ресора дефинише декан Одлуком о именовану продекана. Факултет обавезно има продекана за наставу, продекана за научноистраживачки рад, продекана за финансије и студента продекана чије се надлежности дефинишу Статутом.

Именовање продекана обавља се без конкурса на три године, из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Продекане именује и разрешава декан.

Продекани за свој рад одговарају декану и Савету Факултета.

Студента продекана бира и разрешава декан Факултета, на предлог Студентског парламента, на период од две године из реда студената, уз могућност још једног избора.

Члан 155.

Продекан за наставу:

- 1) стара се о остваривању наставног плана и програма основних, мастер и докторских академских студија;
- 2) координира рад катедри у вези са основним, мастер и докторским академским студијама;
- 3) координира радом наставно-научне јединице;
- 4) координира радом одељења за студентска питања;
- 5) прати ефикасност наставног процеса и ефикасност студирања и предлаже одговарајуће мере;
- 6) предлаже декану Факултета одговарајуће мере по питању унапређивања наставе;
- 7) обавља и друге послове утврђене овим Статутом и по налогу декана Факултета.

Члан 156.

Продекан за научноистраживачки рад:

- 1) координира радом научноистраживачке јединице, службе задужене за информационо-комуникационе технологије и библиотеке;
- 2) координира рад катедри у вези са спровођењем поступка пријаве, израде и одбране докторске дисертације;

- 3) координира научноистраживачки процес и издавачку делатност у оквиру Факултета и усаглашава је са потребама наставе;
- 4) предлаже мере за унапређивање и побољшање научноистраживачког рада;
- 5) стара се о развоју информационог система у циљу упознавања са научним достигнућима у свету;
- 6) организује научноистраживачки рад студената;
- 7) стара се о набавци опреме и побољшању услова научноистраживачког рада;
- 8) учествује у изради општих аката и норматива који уређују научноистраживачки и издавачку делатност;
- 9) обавља и друге послове утврђене овим Статутом и по налогу декана Факултета.

Члан 157.

Продекан за финансије:

- 1) координира радом службе за рачуноводство финансије;
- 2) стара се о финансијско-материјалном пословању Факултета, а нарочито у погледу обезбеђења и рационалног коришћења средстава Факултета;
- 3) успоставља и одржава пословне контакте са трећим лицима, а у погледу финансијско-материјалног пословања Факултета;
- 4) проучава и анализира финансијско-материјално пословање Факултета и о томе информише органе Факултета;
- 5) у сарадњи са деканом Факултета, подноси органима Факултета предлоге за доношење одговарајућих одлука, у циљу што успешнијег пословања Факултета;
- 6) учествује у решавању свих финансијско-материјалних питања у вези са пословањем Факултета;
- 7) стара се о изради финансијског плана, периодичних обрачуна и завршног рачуна;
- 8) обавља и друге послове утврђене законом, овим статутом и по налогу декана Факултета.

Члан 158.

Студент продекан:

- 1) учествује у решавању свих питања која се односе на студентски стандард и сва друга питања из живота и рада студената;
- 2) даје предлоге у вези са регулисањем питања од интереса за студенте;
- 3) учествује у изради општих аката којима се регулишу питања из живота и рада студената;
- 4) обавља и друге послове по налогу декана Факултета и утврђене овим Статутом.

Декански колеџијум

Члан 159.

Декану у раду помаже Декански колеџијум.

Декански колеџијум у ужем саставу чине декан, продекани и секретар.

Декански колеџијум разматра проблеме наставе, истраживања, финансија, студената и друга питања од интереса за пословање Факултета, ради припреме рада Савета, Наставно-научног већа и других органа.

Проширени декански колеџијум сазива декан и чине га осим лица наведених у ставу 2. овог члана и шефови катедара. У раду деканског колеџијума по позиву декана могу учествовати и друга лица.

Приликом припрема седница Наставно–научног већа Проширени декански колеџијум заузима ставове по питањима која се налазе на дневном реду и по захтевима који су упућени Наставно-научном већу.

Поступак избора и разрешења декана и продекана

Члан 160.

Декана Факултета бира и разрешава Савет Факултета. Кандидата за декана предлаже Наставно-научно веће.

Члан 161.

Избор декана обавља се без конкурса, тајним гласањем, на седници Савета Факултета на којој је присутно најмање 2/3 укупног броја чланова Савета Факултета.

Мандат декана почиње даном ступања на дужност.

Члан 162.

Поступак за избор декана покреће се најкасније шест месеца пре истека мандатног периода.

Одлуку о покретању поступка за избор декана Факултета доноси Савет Факултета.

На седници на којој је донета одлука о покретању поступка за избор декана, Савет доноси одлуку о формирању комисије за спровођење поступка за избор декана.

Одлуком о образовању комисије из претходног става овог члана одређује се делокруг рада, састав и број чланова комисије.

Поступак избора декана садржи следеће изборне радње:

- 1) евидентирање кандидата за декана;
- 2) утврђивање предлога кандидата на Наставно–научном већу;
- 3) гласање за избор декана на Савету факултета.

Савет Факултета бира и разрешава декана Факултета на основу утврђеног предлога Наставно-научног већа.

Члан 163.

Кандидате за декана предлаже и утврђује Наставно- научно веће.

Седница Наставно-научног већа на којој се евидентирају кандидати за декана (преткандидациона седница) одржава се најкасније 30 дана од доношења одлуке о покретању поступка за избор декана.

Евидентирање кандидата за декана врши се на предлог катедара, као и свих групних, појединачних или личних предлога чланова Наставно-научног већа који писменим путем подрже кандидатуру одређеног кандидата.

Листу евидентираних кандидата за декана у целини утврђује Наставно-научно веће, јавним гласањем, већином гласова присутних чланова Наставно-научног већа, под условом да седници присуствује већина од укупног броја чланова Наставно-научног већа. Уколико се не усвоји листа кандидата, поново се врши предлагање кандидата.

Кандидати са листе из става 4. овог члана обавезни су, у року од три дана од дана утврђивања листе, да дају писмену изјаву Наставно-научном већу да прихватају кандидатуру, а у року од 15 дана да доставе доказе о испуњености услова за избор на функцију декана.

Кандидати који су прихватили кандидатуру, дужни су, најкасније три дана пре предвиђеног термина за утврђивање предлога кандидата за декана, да доставе Наставно-научном већу свој програм у писменом облику.

Преткандидационом седницом Наставно–научног већа председава декан или ако је декан један од предложених кандидата онда седницом председава најстарији изабрани редовни професор који није предложен за декана.

Члан 164.

Предлог кандидата за декана Факултета утврђује се на кандидационој седници Наставно-научног већа на којој је присутна већина од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Наставно-научно веће образује комисију од три члана за спровођење поступка утврђивања предлога кандидата за декана.

Комисија је дужна да сачини извештај о спроведеном гласању и јавно саопшти резултате гласања.

На кандидационој седници Наставно-научног већа кандидати за декана који су прихватили кандидатуру усмено саопштавају своје програме рада и одговарају на питања чланова Наставно-научног већа.

Кандидационом седницом Наставно-научног већа руководи комисија из става 2 овог члана.

Предлог се утврђује тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Наставно-научног већа.

На гласачком листићу налазе се само имена кандидата који су прихватили кандидатуру, о чему се стара изборна комисија.

Редослед предложених кандидата за декана на гласачком листићу одређује се према азбучном реду презимена предложених кандидата.

Гласачки листићи се оверавају печатом Факултета.

Чланови Наставно-научног већа гласају заокруживањем редног броја испред имена кандидата на гласачком листићу.

Сваки члан Наставно-научног већа може гласати само за једног кандидата са утврђене листе кандидата.

Неважећи гласачки листић је онај на коме није заокружен ни један редни број испред имена кандидата, или је заокружено више кандидата, или на коме је дописано име лица које није било на гласачком листићу.

Члан 165.

Ако је за место декана кандидован један кандидат, па при гласању на Наставно-научном већу не добије потребан број гласова, поступак се понавља у целости.

Ако су за место декана кандидована два кандидата, па при гласању на Наставно-научном већу ниједан кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова Наставно-научног већа, гласање се понавља за кандидата који је добио већи број гласова.

Ако су оба кандидата добила исти број гласова, гласање се понавља за оба кандидата.

Ако ни у поновљеном гласању ниједан од кандидата не добије потребан број гласова, поступак се понавља у целости.

Ако су за место декана кандидована три или више кандидата, па при гласању на Наставно–научном већу ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за два кандидата са највећим бројем гласова.

Ако кандидати на другом и трећем месту имају исти број гласова, гласање се понавља за прва три кандидата. Уколико ниједан кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за кандидата са највећим бројем гласова.

Ако ни у поновљеном кругу гласања, кандидат у погледу кога се спроводи гласање не добије потребан број гласова, поступак се понавља у целости.

Ако није утврђен кандидат за декана због разлога из става 7. овог члана, председник Савета факултета у року до највише 15 дана сазива седницу Савета, на којој се доноси одлука о поновном покретању поступка за избор декана.

Члан 166.

По завршеном гласању комисија подноси извештај Наставно–научном већу. Извештај о тајном гласању садржи:

- укупан број чланова који присуствују седници Наставно–научног већа;
- укупан број гласачких листића;
- укупан број употребљених гласачких листића;
- укупан број важећих гласачких листића;
- укупан број неважећих гласачких листића;
- резултат гласања за сваког кандидата.

Члан 167.

Комисија објављује извештај о резултатима гласања на огласној табли Факултета, а утврђени предлог кандидата доставља Савету Факултета, по истеку три дана од дана објављивања. Уз предлог доставља и писмену изјаву кандидата о прихватању кандидатуре.

Уколико има благовремено поднетих приговора на извештај о резултатима гласања, Наставно–научно веће разматра извештај комисије и приспеле приговоре и доноси одлуку. Ако Наставно–научно веће, у поступку разматрања извештаја комисије о резултатима гласања, утврди да ниједан кандидат није добио потребну већину, поступак се понавља у целости.

Члан 168.

Савет Факултета бира и разрешава декана Факултета тајним гласањем.

За декана Факултета је изабран кандидат који добије више од половине гласова укупног броја чланова Савета Факултета.

Гласање на седници Савета Факултета спроводи комисија од три члана, из реда чланова Савета.

Уколико предложени кандидат за декана не добије потребан број гласова из става 2. овог члана, Савет на истој седници доноси одлуку да се цео поступак за избор декана понови.

Члан 169.

Декану Факултета може престати мандат пре истека мандатног периода:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако престане да испуњава услове предвиђене за избор;
- 3) због избора или именованја на функцију односно дужност неспојиву са обављањем функције декана;
- 4) уколико му престане радни однос на Факултету;
- 5) услед смрти;
- 6) ако се стекне нека од околности из Закона;
- 7) разрешењем.

У случајевима из става 1. тачке 1.-5., Савет констатује престанак мандата декана, без расправе и гласања.

Декан може бити разрешен дужности пре истека мандата ако:

- 1) прекрши кодекс професионалне етике;
- 2) не испуњава дужност декана;
- 3) крши одредбе Статута и других општих аката Факултета, или крши друге прописе;
- 4) предузима активности које штете интересу и угледу Факултета.

Одлуку о разрешењу декана доноси Савет Факултета.

Члан 170.

Поступак за разрешење декана Факултета покрене Савет Факултета, по поднетом образложеном писменом предлогу од стране најмање 1/3 чланова Савета или на основу предлога Наставно-научног већа.

Иницијатива Наставно-научном већу за покретање процедуре за разрешење декана Факултета подноси се у писменом облику и мора да има потписану подршку 1/3 од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Декан Факултета је дужан да поднету иницијативу уврсти на дневни ред прве наредне седнице Наставно-научног већа на којој ће се Наставно-научно веће изјаснити о давању предлога Савету за разрешење декана Факултета.

Када се на дневном реду Наставно-научног већа налази предлог за разрешење декана, седницом председава најстарији наставник у звању редовног професора.

Наставно-научно веће о поднетој иницијативи се изјашњава тајним гласањем.

Предлог Наставно-научног већа за разрешење декана мора да добије подршку већине од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Одлуку о разрешењу декана доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа, тајним гласањем, већином гласова својих чланова.

У случају разрешења декана Факултета пре истека мандатног периода, као и у случају да декан Факултета не буде благовремено изабран, Савет Факултета именује вршиоца дужности декана Факултета који мора да испуњава услове за декана Факултета.

Вршилац дужности декана именује се на период који не може бити дужи од шест месеци.

Уколико се поступак за избор декана понавља из разлога наведених у члану 168., став 4., или разлога наведених у члану 165., став 7., Савет именује вршиоца дужности декана за случај да се поновљени изборни поступак не заврши до истека мандата декана.

Савет именује вршиоца дужности декана и у случају да се због више силе или других оправданих разлога на које Факултет не може утицати редовни поступак за избор декана уопште не покрене или се из истих разлога започети редовни поступак не заврши избором декана до краја мандата декана који је на функцији.

Савет Факултета, на предлог председника Савета, именује вршиоца дужности декана из реда продекана који испуњавају услове за декана.

Уколико ниједан од продекана не испуњава услове за декана, за вршиоца дужности декана, на предлог председника Савета, може бити именован члан Наставно-научног већа који испуњава услове за декана.

Одлуку о именовану вршиоца дужности декана Савет Факултета доноси већином гласова од укупног броја чланова Савета.

За вршиоца дужности декана не може бити именован декан који је на функцији и коме истиче други мандат на функцији декана и не може бити именован члан Наставно-научног Већа који је у неком ранијем периоду већ вршио функцију декана.

За вршиоца дужности декана из става 8. овог члана не може бити именован кандидат који је био кандидат за декана у текућем изборном поступку који није завршен избором декана и који се због тога понавља.

Вршилац дужности декана из ставова 8. и 9. овог члана почиње да обавља дужност декана по престанку мандата декана који је на функцији уколико се до тада не заврши редовни поступак за избор декана.

Вршилац дужности декана обавља дужност до избора декана. Вршилац дужности декана има сва права, обавезе и одговорности декана.

Члан 171.

Продекану престаје мандат пре истека мандатног периода: на сопствени захтев, ако му престане радни однос на Факултету, услед смрти и у другим случајевима утврђеним овим Статутом.

Продекан може бити разрешен пре истека мандатног периода: ако не извршава дужности продекана, уколико повреди одредбе Закона и одредбе Статута Факултета, ако наступе разлози прописани Законом који га чине неподобним за стицање звања наставника и у другим случајевима прописаним Законом.

Одлуку о престанку мандата продекана, као и о разрешењу пре краја мандата доноси декан Факултета.

Декан Факултета је дужан да о одлуци о разрешењу обавести Наставно-научно веће и Савет Факултета.

Наставно-научно веће Факултета

Члан 172.

Наставно-научно веће се стара о организацији и извођењу наставе, научно-образовном и научноистраживачком раду и подизању наставно-научног подмлатка. О овим питањима одлучује самостално или даје предлоге за одлучивање другим надлежним органима.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Наставно-научног већа и његовим телима учествују представници студената.

У раду Наставно-научног већа по питањима из става 2. овог члана, студенти чине 20% чланова.

Мандат представника студената из претходног става овога члана траје две године.

Наставно-научно веће чине сви наставници и сарадници Факултета који су у радном односу са најмање 70% радног времена.

У укупан број чланова Наставно-научног већа не убрајају се наставници и сарадници којима мирују права, обавезе и изборни период у складу са Законом и Статутом.

Декан Факултета је председник Наставно-научног већа по функцији.

Седнице Наставно-научног већа сазива и његовим радом руководи декан Факултета. У његовом одсуству замењује га продекан кога декан овласти.

Присуство на седницама Наставно-научног већа је обавезно.

Члан 173.

Наставно-научно веће Факултета:

- 1) утврђује предлог Статута Факултета;
- 2) утврђује предлог студијских програма свих нивоа студија (првог, другог и трећег степена);
- 3) утврђује програм образовања током читавог живота;
- 4) доноси програм научних истраживања на Факултету;
- 5) најмање једанпут годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања Факултета;
- 6) утврђује предлог одлуке о висини школарине;
- 7) предлаже запошљавање и ангажовање наставника и сарадника у складу са нормативима и стандардима рада високошколских установа;
- 8) прати, унапређује, развија и врши контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- 9) одлучује о организовању студија и облицима стручног образовања и усавршавања на страном језику;
- 10) одобрава теме магистарских теза и предлаже теме докторских дисертација;
- 11) предлаже оснивање или укидање катедара;
- 12) предлаже кандидата за ректора Универзитета;

- 13) образује комисију за припрему извештаја за избор у звање наставника и сарадника;
- 14) доноси одлуку о утврђивању предлога о избору лица у звање наставника Факултета;
- 15) доноси одлуку о избору у звање сарадника Факултета;
- 14) образује комисију за припрему извештаја за избор у истраживачка звања;
- 15) доноси одлуку о избору лица у звање истраживач-приправник и истраживач сарадник;
- 16) доноси одлуку о утврђивању предлога о избору лица у звање научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник;
- 17) бира представнике Факултета за Савет Факултета;
- 18) бира и предлаже представнике Факултета у органе Универзитета;
- 19) подноси захтев Универзитету за преиспитивање одлука стручних органа Универзитета;
- 20) предлаже Универзитету број студената који се уписују у прву годину студија, чије се образовање финансира из буџета и оних који плаћају школарину;
- 21) утврђује мере за подстицање развоја изузетно успешних и даровитих студената;
- 22) разматра постигнути успех на испитима за сваки семестар и даје смернице за његово побољшање;
- 23) предлаже Универзитету матичност Факултета за основне, мастер и докторске академске студије;
- 24) доноси програм о организовању и извођењу наставе;
- 25) разматра поништавање дипломе стечене на Факултету;
- 26) даје оцене стручне вредности научних и стручних радова када се то тражи од Факултета;
- 27) доноси одлуку о давању сагласности за издавање књига, монографија, приручника, практикума, зборника, билтена, итд;
- 28) даје предлог Универзитету за додељивање титуле почасног доктора наука;
- 29) даје предлог Универзитету за додељивање звања професора емеритуса;

- 30) за сваку школску годину, доноси одлуку о покривености наставе (предавање и вежбе) наставницима и сарадницима бираним за ужу област којој припада наставни предмет утврђен студијским програмом, после прибављања мишљења одговарајуће катедре;
- 31) доноси опште акте из своје надлежности у складу са Законом Статутом Универзитета и Статутом Факултета;
- 32) обавља и друге послове утврђене Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Наставно-научно веће доноси одлуке, по правилу јавним гласањем, на седници на којој је присутна већина укупног броја чланова Наставно-научног већа. Наставно-научно веће одлуке доноси већином гласова присутних чланова Наставно-научног већа у складу са Пословником о раду.

Приликом предлагања кандидата за ректора и приликом избора или предлагања представника Факултета у органе Универзитета, Наставно-научно веће гласа тајно а одлуке се доносе већином гласова од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Веће Катедре

Члан 174.

У оквиру своје надлежности Веће Катедре:

- 1) предлаже наставни програм наставних предмета катедре и разматра питања образовног, стручног и научноистраживачког рада;
- 2) предлаже Наставно-научном већу програм научних истраживања и даје мишљење о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници катедре;
- 3) предлаже истакнутог научника и стручњака за остваривање дела наставе на Факултету;
- 4) предлаже покретање поступка за попуну радног места сарадника у настави и асистента;
- 5) предлаже покретање поступка за избор у звање и на радно место наставника;
- 6) прати одвијање предавања, вежбања, семинара, одобрава израду завршних радова, разматра предлоге докторских дисертација и реализује друге облике активности везане за научне области и наставно-научне дисциплине из своје надлежности;
- 7) обавља и друге задатке и послове одређене овим Статутом и одлукама Наставно-научног већа.

Члан 175.

Радам катедре руководи шеф катедре.

Шефа катедре именује и разрешава декан Факултета, на предлог чланова одговарајуће катедре и Наставно-научног већа.

Утврђивање предлога за шефа катедре обавља се тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова катедре.

Шеф катедре се именује, по правилу, из реда редовних професора, за период од три године.

У случају спречености шефа катедре да руководи радом катедре или да учествује у раду проширеног деканског колегијума, шеф катедре одређује наставника који ће га мењати.

Катедре имају и секретара катедре, кога именује и разрешава шеф катедре.

Стручни орган катедре је Веће катедре које чине сви наставници и сарадници који обављају образовно-научни рад из наставних предмета за које је катедра основана.

Члан 176.

Одлуке на Већу катедре доносе се јавно, већином гласова присутних чланова Већа катедре.

Веће катедре може да донесе одлуку да се о појединим питањима изјашњавање присутних обави тајним гласањем.

Веће катедре пуноправно одлучује ако је присутно више од половине укупног броја чланова катедре, а седнице Већа катедре се одржавају по потреби, а најмање једанпут месечно.

Веће катедре сазива шеф катедре према потреби, а обавезно на захтев декана Факултета, односно продекана за наставу.

У раду Већа катедре могу учествовати и студенти приликом расправљања питања везаних за наставни процес.

Веће Института

Члан 177.

У оквиру своје надлежности Веће Института:

- 1) разматра и предлаже дугорочни програм истраживачко-стручне делатности Факултет;
- 2) сарађује са катедрама и другим организационим јединицама Факултета;
- 3) предлаже мере за економичније и рационалније коришћење средстава за набавку опреме;

- 4) разматра и предлаже заједнички наступ центара према трећим лицима и обавља друге задатке и послове одређене овим Статутом;

Члан 178.

Веће Института чине управници центара и лабораторија.

Продекан за научноистраживачку делатност је председник Већа Института по функцији.

Мандат чланова Већа Института траје три године.

Веће Института пуноправно одлучује ако је присутно више од половине укупног броја чланова Већа Института, а одлуке доноси већином гласова присутних чланова.

Студентски парламент

Члан 179.

Студентски парламент је орган Факултета који заступа интересе студената.

Начин избора и број чланова Студентског парламента утврђује се Статутом и Правилником и изборима за студентски парламент.

Студенти су активни учесници у образовно-научном и научноистраживачком раду Факултета и заједно са наставницима и сарадницима Факултета су одговорни за резултате заједничког рада.

Члан 180.

Студенти имају право и дужност да на Факултету учествују у доношењу одлука и утврђивању предлога о питањима заштите својих права и интереса, у складу са Законом и овим Статутом.

Своје активности на Факултету студенти остварују преко Студентског парламента и њихових представника у органима Факултета.

Члан 181.

Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента Факултета имају сви студенти Факултета, уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент.

Представници студената са хендикепом и студената уписаних по афирмативној мери заступљени су у чланству Студентског парламента и чине не мање од 5% укупног броја чланова Студентског парламента Факултета.

Студентски парламент чини 35 чланова, по 6 (пет) представника сваке године основних и мастер академских студија, 3 (три) члана представника докторских студија и 2 (два) члана представника апсолвената.

Избор чланова Студентског парламента одржава се сваке друге године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Листу кандидата за представнике у Студентском парламенту Факултета предлажу студентске организације или групе студената које сакупе 50 потписа студената који подржавају листу.

Мандат чланова Студентског парламента траје две године.

Декан и продекани могу присуствовати седницама Студентског парламента, без права одлучивања.

Студентски парламент предлаже декану Факултета кандидата за студента декана.

Студент продекан за свој рад одговара декану, Савету Факултета и Студентском парламенту.

Члан 182.

Студентски парламент има право да Наставно-научном већу и другим телима Факултета подноси предлоге који се односе на подизање квалитета наставно- образовног процеса и приговора на организацију и извођење наставе.

Наставно-научно веће разматра предлоге и приговоре из става 1. овог члана и о њима се изјашњава.

Представници Студентског парламента имају право да присуствују седницама Наставно-научног већа на којима се расправља о њиховим предлозима и приговорима.

Члан 183.

Студентски парламент доноси Пословник о раду којим регулише начин рада и одлучивања.

За рад Студентског парламента Факултет обезбеђује кабинет опремљен канцеларијским намештајем и техничким средствима за комуникацију са трећим лицима.

У току организовања и спровођења избора за Студентски парламент, Факултет обезбеђује слободну одговарајућу учионицу.

Секретар Факултета

Члан 184.

Секретар Факултета координира радом ненаставне јединице на Факултету, учествује у раду Колегијума секретара Универзитета у заузимању заједничких ставова и координирања рада факултета у саставу Универзитета, представља и заступа Факултет у пословима које му декан повери и врши и друге послове у складу са Статутом.

Секретар Факултета за свој рад одговара декану и Савету Факултета.

Члан 185.

Секретар Факултета бира се и заснива радни однос у складу са одредбама Закона о раду.

За секретара Факултета именује се дипломирани правник са радним искуством у струци од најмање пет година и положеним правосудним испитом.

Уколико место секретара Факултета буде упражњено, декан Факултета именује вршиоца дужности из реда запослених у административној јединици, до избора секретара Факултета, а најдуже за период од шест месеци.

ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Признавање страних високошколских исправа

Члан 186.

Признавање стране високошколске исправе је поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право на наставак образовања односно на запошљавање. Поступак признавања стране високошколске исправе спроводи се у складу са одредбама Закона ако међународним уговором није предвиђено другачије.

Високошколска јавна исправа стечена у СФРЈ до 27. априла 1992. године, у Савезној Републици Југославији, односно Државној заједници Србије и Црне Горе – до 16. јуна 2006. године и Републици Српској не подлежу поступку признавања стране високошколске исправе.

Признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања у систему високог образовања (академско признавање) спроводи Универзитет, по претходно извршеном вредновању страног студијског програма односно дела студијског програма.

Признавање стране високошколске исправе ради запошљавања (професионално признавање) спроводи надлежно Министарство.

ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Евиденције

Члан 187.

Факултет води прописану евиденцију у папирном (штампаном) и електронском облику, у складу са Законом. Сви видови прикупљања, обраде, објављивања и коришћења

података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и Законом.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома, евиденцију о запосленима и записник о полагању испита.

Евиденција из става 2. овог члана води на српском језику, ћириличним писмом. Матична књига студената трајно се чува.

Садржај и начин вођења евиденције прописује министар.

Факултет води и евиденцију о полазницима и издатим сертификатима о завршеном кратком програму студија.

Евиденције из става 2. овог члана, трајно се чувају.

Подаци уписани у евиденцију Факултета достављају се Министарству за обављање законом утврђених послова, у складу са овим законом. Ближе услове у погледу вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података о којима се води евиденција, као и друга питања од значаја за вођење евиденција, прописује министар.

Заштита података из евиденције

Члан 188.

Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци у евиденцији, бази података и информационом систему Факултета морају бити безбедним мерама заштићени од неовлашћеног приступа и коришћења.

За потребе научноистраживачког рада и приликом израде статистичких анализа, подаци о личности користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета студената, наставника и других запослених на Факултету.

Јединствени информациони систем просвете

Члан 189.

Јединствени информациони систем просвете (у даљем тексту: ЈИСП) успоставља и води Министарство.

Факултет уноси и ажурира податке из евиденција из члана 113 Закона, у ЈИСП, у оквиру одговарајућег регистра, у електронском облику.

Министарство води регистар:

- 1) акредитованих високошколских установа;
- 2) акредитованих студијских програма;

- 3) студената;
- 4) запослених у високошколским установама.

Ближе услове и начин успостављања регистара, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података који се уносе у регистре, као и врсте статистичких извештаја на основу података из регистара, прописује министар.

Јединствени образовни број

Члан 190.

За потребе вођења регистра и заштите података о личности формира се јединствени образовни број (у даљем тексту: ЈОБ) који прати његовог носиоца кроз све степене образовања и представља кључ за повезивање свих података о студенту из ЈИСП-а.

ЈОБ представља индивидуалну и непоновљиву ознаку која се састоји од 16 карактера и која се додељује студенту у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, на захтев Факултета, при првом упису студента на Факултет.

Уколико је студенту ЈОБ додељен у установама предуниверзитетског образовања, Факултет неће потраживати од ЈИСП-а доделу новог ЈОБ-а.

Привремени ЈОБ додељује се студенту до добијања јединственог матичног броја грађана, страном држављанину, лицу без држављанства, прогнаном и расељеном лицу.

У захтеву из става 2. овог члана Факултет у ЈИСП уноси податке о идентитету студента (име, презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана, број и издавалац пасоша за стране држављане).

Подаци о личности из става 5. овог члана прикупљају се искључиво у сврху доделе ЈОБ-а студенту.

Овлашћено лице Факултета дужно је да ЈОБ лично достави студенту у затвореној коверти, заједно са подацима за лични приступ регистру из односно члана 202. став 3. тачка 3) овог Статута и да о томе води евиденцију.

Подаци о ЈОБ-у и привременом ЈОБ-у чувају се трајно.

Министарство је руковалац подацима о личности из става 5. овог члана. Ближе услове у погледу поступка доделе ЈОБ-а прописује министар.

Министарство је руковалац подацима о личности из става 5. овог члана. Ближе услове у погледу поступка доделе ЈОБ-а прописује министар.

Подаци у рејистру акредитованих установа

Члан 191.

Регистар акредитованих високошколских установа представља скуп општих података којима се одређује: правни статус високошколске установе, статус високошколске установе у систему високог образовања; подаци о студијским програмима које високошколска установа реализује; подаци о реализованим кратким програмима студија и издатим сертификатима; висина школарине; седмични фонд часова по студијском програму за сваку годину за предавање и вежбе; језик на коме се изводи студијски програм; број буџетских и самофинансирајућих студената по студијском програму и по години; подаци о објектима (број зграда и квадратура, број лабораторија, број библиотечких јединица); подаци о актима и органима високошколске установе; подаци о акредитацији високошколске установе и резултатима спољашњег вредновања високошколске установе; подаци о сопственим приходима и њиховом трошењу.

У регистар из става 1. овог члана уносе се и други подаци од значаја за развој система високог образовања и за укључивање у европски простор високог образовања.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, осим података о сопственим приходима и њиховом трошењу, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Подаци у рејистру акредитованих студијских програма

Члан 192.

Регистар акредитованих студијских програма представља скуп података о студијском програму, акредитацији, врсти студија, установи на којој се реализује, научном пољу и области, језику на којем се изводи, школарини, броју студената који се финансирају из буџета по годинама, броју студената који се сами финансирају по годинама, броју студената који су завршили студијски програм и остали подаци битни за праћење реализације студијског програма.

У регистру из става 1. овог члана воде се и подаци о кратким програмима студија које организују Факултет.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства, у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Подаци у евиденцијама о студентима

Члан 193.

Подаци о студентима које Факултет води у евиденцији из овог Статута представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, образовни и социјални статус и потребна образовна, социјална и здравствена подршка.

Личне податке о студентима прикупља високошколска установа путем обрасца чији изглед прописује министар и који се попуњава у папирној (штампаној) форми при упису године студија.

За одређивање идентитета студента прикупљају се следећи подаци: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша и издавалац за стране држављане, датум рођења, место рођења, држава и адреса сталног становања, адреса становања за време студирања, национална припадност у складу са законом, брачни статус, држављанство, адреса, контакт телефон, фотографија и други подаци у складу са Законом и овим Статутом.

За одређивање образовног статуса студената прикупљају се подаци о претходно завршеном образовању, језик на коме је стечено основно и средње образовање, уписаном студијском програму, врсти студија, години студија и години првог уписа на студијски програм, учешћу на међународним програмима мобилности, години завршетка студијског програма, језику на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, подаци о наградама и похвалама освојеним током студирања и издатим јавним исправама.

За одређивање социјалног статуса студената прикупљају се подаци о начину финансирања студија, начину издржавања током студија, адреси становања током студирања, типу смештаја током студирања, радном статусу студента током студирања, издржаваним лицима, школској спреми оба родитеља, радном статусу родитеља (издржаваоца) и занимању родитеља или издржаваоца.

За одређивање здравственог статуса студената прикупљају се подаци о потребама за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на високошколској установи.

Факултет, сходно одредбама из става 3. и 4. овог члана, води евиденцију и о уписаним полазницима на кратким програмима студија и издатим сертификатима.

Руководилац подацима о личности из ставова 3-7. овог члана је Факултет.

Подаци у рејистру о студентима

Члан 194.

Факултет уноси и ажурира податке у Регистар студената преко свог приступног налога преко ЈОБ-а, и то:

- 1) податке о студенту: годиште, место и држава рођења, место и држава сталног становања, национална припадност у складу са законом, брачни статус;
- 2) податке за одређивање образовног статуса студената: претходно завршено образовање, језик на којем је стечено основно и средње образовање, уписани студијски програм, врста студија, година студија и година првог уписа на

студијски програм, година завршетка студијског програма, просечна оцена у току студија, језик на коме се изводи студијски програм, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, и издатим јавним исправама;

- 3) податке за одређивање социјалног статуса студената: начину финансирања студија, начин издржавања током студија, радни статус студента током студирања, највише стечени ниво образовања родитеља или издржаваоца;
- 4) податке за одређивање здравственог статуса студената, односно потреба за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на високошколској установи.

Руководилац подацима из става 1. овог члана је Министарство.

Подаци у евиденцијама и реџистру запослених у високошколским установама

Члан 195.

Подаци о запосленима о којима Факултет води евиденцију и које уноси у ЈИСП, односно у Регистар запослених представљају скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, степен и врста образовања, радно-правни статус, плата и подаци за њен обрачун и исплату, стручно усавршавање, положени испити за рад у образовању и васпитању, каријерно напредовање и кретање у служби.

Подаци о наставницима, сарадницима и осталим запосленима садрже: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, држављанство, број пасоша за стране држављане, датум и место рођења, државу сталног становања, национална припадност у складу са законом, службени контакт телефон и e-mail адреса, степен стручне спреме, језик на коме је стечено основно и средње образовање, година, држава, место и установа на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно, односно наставно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно, односно наставно звање, врсту уговора о ангажовању, проценат радног ангажовања у установи, радно место и друге податке у складу са законом као и о ангажовању у другој високошколској установи у Републици Србији и иностранству.

Подаци о запосленима су и: коефицијент сложености рада као основ за финансирање из уредбе, коефицијент на основу ког се врши обрачун зараде из колективног уговора или општег акта Факултета.

Подаци из става 2. овог члана о имену и презимену, месту и установи на којој је стечен највиши степен образовања, тренутно наставно-научно, односно наставно звање и година и установа у којој је изабран у наставно-научно, односно наставно звање и радно место су отворени подаци, јавно доступни на интернет презентацији Министарства у машински обрадивом облику за коришћење и даље објављивање.

Сврха обраде података

Члан 196.

Сврха обраде података о којима Факултет води евиденцију јесте праћење и унапређивање квалитета, ефикасности и ефективности рада Факултета и запослених, праћење, проучавање и унапређивање образовног нивоа студената у процесу образовања и остваривање права на издавање јавне исправе.

Сврха обраде података из регистара јесте обезбеђивање индикатора ради праћења и унапређивања квалитета, ефикасности и ефективности система високог образовања, планирања образовне и уписне политике, праћење обухвата и напредовања студената, праћење квалитета студијских програма, запошљивости студената, професионалног статуса и усавршавања наставника, рада високошколских установа, планирање и праћење финансирања система високог образовања, стварање основа за спровођење националних и међународних истраживања у области високог образовања, као и безбедно, ефикасно и рационално чување података и извештавања о образовним индикаторима по преузетим међународним обавезама.

Коришћење података

Члан 197.

Корисник свих података из регистара је Министарство.

Факултет је корисник података које уноси у регистре и корисник је статистичких извештаја који проистичу из њих.

Студент, односно запослени на Факултету може добити податке који се о њему воде у регистру у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Корисник података из регистара може бити и државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

Ажурирање и чување података

Члан 198.

Подаци у евиденцијама ажурирају се на дан настанка промене, а најкасније 15 дана од дана настанка промене.

Факултет уноси, односно ажурира податке у регистре на дан настанка промене, а најкасније 30 дана од дана промене.

Подаци из регистара, чувају се трајно.

Подаци о личности из евиденција које води Факултет чувају се трајно, осим података о социјалном и здравственом статусу студената који се чувају до престанка статуса студента о коме се воде.

Подаци из регистра студената чувају се трајно.

Заштита података из евиденције и регистра

Члан 199.

Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Факултет обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

Министарство обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података у ЈИСП-у.

За потребе научноистраживачког рада и приликом обраде података и израде анализа лични подаци користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета личности.

Послове администрирања ЈИСП-а и регистра, обавља за то посебно овлашћено лице у Министарству.

Јавне исправе

Члан 200.

На основу података из евиденције Факултет издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу става 1. овог члана јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додаток дипломи.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику ћириличким писмом. Диплома и додаток дипломи издају се и на енглеском језику.

Диплома и додаток дипломи

Члан 201.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Опис система високог образовања у Републици Србији у време стеченог образовања наведеног у дипломи мора бити приложен у додатку дипломе.

Члан 202.

Диплому и додатак дипломи потписује ректор Универзитета и декан Факултета.

Заједничку диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица високошколских установа које изводе студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Уверење-сертификат о савладаном програму стручног образовања и усавршавања, програму за иновацију знања, потписује декан Факултета.

Оглашавање ништавним

Члан 203.

Универзитет оглашава диплому, односно, додатак дипломи, ништавим и увек их може поништити, у складу са Законом:

- 1) ако су потписани од неовлашћеног лица,
- 2) ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе, на начин и по поступку утврђеним Законом и студијским програмом Факултета,
- 3) ако ималац дипломе није испуњавао услове за упис на студије првог, другог или трећег степена, односно услове за стицање одговарајућег академског или научног назива.

Универзитет поништава диплому о стеченом првом и другом степену академских и струковних студија у складу са општим актом, ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.

Универзитет поништава диплому о стеченом академском називу магистра, у складу са општим актом ако утврди да магистарски рад није резултат самосталног рада кандидата.

Универзитет поништава диплому о стеченом научном називу доктора наука, односно, у складу са општим актом ако утврди да докторска дисертација, односно докторски пројекат није оригиналан научни резултат рада кандидата.

Издавање јавне исправе

Члан 204.

Факултет издаје нову јавну исправу после проглашање оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", на основу података из евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

На јавној исправи из става 1. овог члана, ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи, која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Замена јавне исправе

Члан 205.

У случају кад су евиденција из члана 113. Закона, и архивска грађа уништени или нестали, лице које нема јавну исправу коју издаје високошколска установа може основном суду на чијем подручју је седиште или је било седиште Факултета поднети захтев за утврђивање стеченог образовања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице стекло одговарајуће образовање и потврду да је архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје високошколска установа на којој је лице стекло образовање или друга установа која је преузела евиденцију, односно архивску грађу, а ако таква установа не постоји, потврду издаје Министарство.

Решење о утврђивању стеченог образовања основни суд доноси у ванпарничном поступку.

Решење из става 4. овог члана замењује јавну исправу коју издаје Факултет.

ОБАВЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 206.

Студенти и запослени на Факултету имају право да се информишу о остваривању, организацији и начину извођења наставе и правилима студирања на Факултету, као и остваривању свих права везаних за рад студената и запослених.

Декан обавештава запослене о свом раду, о раду Колегијума и пословању Факултета, а нарочито о развојним програмима и плановима Факултета.

Факултет је дужан да одлуке и друга општа акта која су од значаја за права, обавезе, одговорности и положај запослених, пре њиховог ступања на снагу и примене, објави на интернет страници Факултета.

Факултет о свом раду информише студенте, запослене и јавност путем: огласне табле Факултета, интернет странице Факултета, издавањем посебних издања (билтена, информатора и др.), конференција за новинаре, издавања посебних саопштења, као и на други одговарајући начин.

ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 207.

Пословну тајну представљају исправе и подаци, утврђени одлуком органа Факултета, чије би саопштавање неовлашћеном лицу било противно пословању Факултета, а штетило би његовим интересима и пословном, научном и истраживачком угледу.

Пословном тајном сматрају се исправе и подаци:

- које надлежни орган прогласи пословном тајном и овери одговарајућим печатом;
- које надлежни орган као поверљиве саопшти на седници органа управљања Факултета;
- који представљају резултате истраживачког рада чијим би се објављивањем нанела штета ауторима, организационој јединици или Факултету у целини;
- који садрже понуде за јавни конкурс, до објављивања резултата конкурса и
- о испитним задацима и резултатима испита до њиховог објављивања.

Члан 208.

Запослени на Факултету и чланови Савета Факултета који нису из реда запослених на Факултету, дужни су да чувају податке који представљају пословну тајну.

Обавеза чувања пословне тајне траје после престанка мандата члана органа Факултета, односно престанка радног односа запосленог.

Члан 209.

Повреда чувања пословне тајне представља тешку повреду радне обавезе, коју је декан Факултета обавезан да санкционише.

ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 210.

Унутрашњи односи на Факултету, права, обавезе и одговорности запослених на Факултету уређују се општим актима у складу са законским прописима.

Општи акти Факултета су:

- 1) Статут;
- 2) Правилник о режиму основних и мастер академских студија;
- 3) Правилник о раду;
- 4) Правилник о дисциплинској одговорности запослених;
- 5) Правилник о стицању и расподели дохотка;
- 6) Правилник о личним примањима запослених;
- 7) Правилник о буџетском рачуноводству;

- 8) Правилник о канцеларијском и архивском пословању;
- 9) Правилник о условима и начину плаћања накнаде трошкова студија;
- 10) Правилник о систематизацији радних места;
- 11) Правилник о заштити на раду;
- 12) Правилник о противпожарној заштити;
- 13) Правилник о додели јавне набавке мале вредности;
- 14) Правилник о издавачкој делатности;
- 15) Правилници о раду организационих јединица;
- 16) Правилник о раду Студентског парламента;
- 17) Правилник о научноистраживачкој делатности;
- 18) Правилник о докторским академским студијама;
- 19) Пословници о раду органа управљања и стручних органа и
- 20) други општи акти у складу са законом.

Статут је основни општи акт Факултета. Други општи акти морају бити у складу са Статутом и Законом.

Члан 211.

Савет Факултета доноси Статут и остала општа акта из члана 210. став 2. тачке 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11. и 12. овог Статута, Наставно-научно веће доноси општа акта из става 2. тачке 2., 14, 17., и 18., а декан Факултета остала акта, осим аката из става 2. тачка 16. и 19.

Савет Факултета и Наставно-научно веће доносе свој Пословник о раду.

Измене и допуне општих аката Факултета доносе се по поступку који је прописан за њихово доношење.

НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 212.

Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са Законом и овим Статутом, из следећих извора:

- 1) средстава која обезбеђује оснивач;

- 2) школарине;
- 3) донација, поклона и завештања;
- 4) средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- 5) пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- 6) накнада за комерцијалне и друге услуге;
- 7) оснивачких права и из уговора са трећим лицима; и
- 8) других извора у складу са Законом.

Подаци о износу средстава на годишњем нивоу из става 1. овог члана доступни су јавности на званичној интернет адреси Факултета најкасније на крају првог квартала наредне календарске године.

Члан 213.

Средствима из члана 212. овог Статута Факултет самостално управља.

Средства из члана 212. тачке 1. и 4. овог Статута, исказују се и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Члан 214.

Средства из члана 212. овог Статута, које Факултет оствари, могу се користити за:

- 1) трошкове пословања;
- 2) зараде запослених, у складу са позитивним прописима;
- 3) набавку опреме;
- 4) међународну сарадњу;
- 5) издавачку делатност;
- 6) изворе информација и информационе системе;
- 7) библиотечки фонд;
- 8) обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 9) научно и стручно усавршавање запослених;
- 10) подстицање развоја наставно-научног подмлатка;

- 11) рад са даровитим студентима;
- 12) рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
- 13) финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
- 14) трошкове репрезентације;
- 15) текуће и инвестиционо одржавање и
- 16) друге намене, у складу са Законом.

Сопствени приходи

Члан 215.

Средства која Факултет оствари, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чине сопствени приход Факултета (школарина, пружање услуга трећим лицима, поклон, донације, спонзорство и други извори стицања средстава).

Средствима из става 1. овог члана Факултет са својством правног лица, у правном промету са трећим лицима, располаже у своје име и за свој рачун, у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Школарина

Члан 216.

Факултет стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за студенте који плаћају школарину.

Факултет је дужан да пре расписивања конкурса за упис нових студентата утврди висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме.

Одлуку из става 1. овог члана доноси Савет Факултета, на предлог Наставно-научног већа.

Одлука из става 3. овог члана доноси се за сваку школску годину и саставни је део конкурса за упис студената.

Школарином се утврђују трошкови студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова, с тим да иста обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.

Редовне услуге из става 5. овог члана утврђују се правилником кога доноси Сенат Универзитета.

Мерила за утврђивање школарине и одлука о висини школарине доступни су јавности на званичној интернет адреси Универзитета и Факултета.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Органи високошколске установе

Члан 217.

Конституисање органа Факултета, Савета, стручних органа и Студентског парламента, као и избор декана у складу са Законом, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних, односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр. 88/2017).

Поступак избора декана у складу са Законом покреће се најкасније шест месеци пре истека мандата из става 1. овог члана.

У укупан број мандата не рачунају се мандати до ступања на снагу Закона.

Избори у звања

Члан 218.

Започети избори у звање наставника и сарадника према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона.

Упис на основне студије

Члан 219.

До почетка примене прописа који уређују општу, стручну матуру, упис на основне студије врши се у складу са прописима који су важили до ступања на снагу Закона и општим актима Факултета.

Студентии

Члан 220.

Студенти уписани на студије до ступања на снагу Закона у складу с одредбама чл. 82-88. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) могу завршити студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најкасније до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунато од дана почетка студирања тог студијског програма.

Студенти уписани на основне студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.

Студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.

Кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктора наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије у складу са одредбама Закона, на начин и по поступку утврђеним општим актима Факултета.

Стечени стручни, академски, односно научни називи

Члан 221.

Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. Закона.

Јединствени образовни број

Члан 222.

До прописивања изгледа обрасца из члана 118. став 2. Закона, Факултет ће прикупљати податке о студентима у складу са прописима који су важили до ступања на снагу Закона (07.10.2017. године).

Факултет ће студенту коме у установи предуниверзитетског образовања није додељен ЈОБ, у року од месец дана од дана почетка првог семестра, доделити ЈОБ, односно привремени ЈОБ, у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а.

Студентима уписаним на студије до ступања на снагу Закона (07.10.2017. године) Факултет ће доделити ЈОБ, односно привремени ЈОБ, у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона.

Лабораторије и Центри

Члан 223.

Лабораторије Факултета које су основане до дана ступања на снагу овог Статута су:

- 1) Лабораторија за обраду метала и трибологију;

- 2) Лабораторија за обраду деформисањем и машинске материјале;
- 3) Лабораторија за моторна возила;
- 4) Лабораторија за моторе СУС и погонске материјале
- 5) Лабораторија за машинске конструкције и механизацију;
- 6) САД Лабораторија;
- 7) Лабораторија за композитне материјале и инжењерски софтвер;
- 8) Лабораторија за аутоматику, хидраулику и роботичку;
- 9) Лабораторија за енергетику и процесну технику;
- 10) Лабораторија за термодинамику и термотехнику и
- 11) Лабораторија за електротехнику.

Лабораторије из става 1. овог члана настављају свој рад по одредбама овог Статута. Нове лабораторије се оснивају под одредбама овог Статута.

Члан 224.

Центри Факултета које су основани до дана ступања на снагу овог Статута су:

- 1) Центар за техничку исправност возила;
- 2) Центар за компјутером интегрисано пословање;
- 3) Центар за теротехнологију;
- 4) Центар за рационално газдовање енергијом;
- 5) Центар за ревитализацију индустријских система;
- 6) Центар за безбедност саобраћаја;
- 7) Центар за примењену аутоматику;
- 8) Центар за испитивање механичких преносника;
- 9) Центар за трибологију;
- 10) Центар за испитивање и прорачун машинских елемената и машинских система „проф. др Вера Николић Станојевић“;
- 11) Центар за компјутерске технологије;
- 12) Центар за квалитет;

- 13) Центар за грејање, климатизацију и соларну енергију;
- 14) Центар за информационе технологије;
- 15) Центар за интегрисан развој производа и процеса и интелигентне системе;
- 16) Регионални евро-центар за енергетску ефикасност Крагујевац;
- 17) Иновациони центар за информационе технологије;
- 18) Центар за композитне и нове материјале;
- 19) Центар за материјале и заваривање;
- 20) Регионални центар за перманентно образовање;
- 21) Центар за испитивање возила за превоз опасних материја и дијагностику;
- 22) Центар за биоинжењеринг;
- 23) Центар за рециклажу дотрајале РС опреме;
- 24) ЕЦДЛ Центар;
- 25) Центар за виртуелну производњу и
- 26) Центар за инжењерски софтвер и динамичка испитивања.

Центри из става 1 овог члана настављају свој рад по одредбама овог Статута. Нови центри се оснивају под одредбама овог Статута.

Споуиање на снагу

Члан 225.

Овај Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Факултета а биће објављен по добијању сагласности од стране Универзитета у Крагујевцу.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Факултета инжењерских наука

Универзитета у Крагујевцу

Проф. др Драган Адамовић

